

POKRAJINSKI RAZGOVOR O IV. PLENUMU V NOVEM MESTU

Odločanje je neodtujljiva pravica samoupravljalcev

Delovni ljudje so brez pridržka podprli stališča CK na IV. plenumu - Povsod pozdravljajo odkritost razprave in demokratičnost postopka - Ljudje razumejo, da ne gre za spopad s posamezniki ali s skupino, pač pa za spopad samoupravljanja z zaviralnimi težnjami - Stališč plenuma ne bo mogoče uresničiti samo z enodušnim pritrdjevanjem, pač pa s krepkim delom pri uveljavljanju samoupravljanja na vseh popriščih

8. julija je bil v Novem mestu pokrajinski razgovor predstavnikov sedmih dolenskih in spodnjeposavskih ob-

čin o IV. plenumu CK ZKJ. Udeležili so se ga predsedniki občinskih skupščin, predsedniki občinskih odborov SZDL in občinskih sindikalnih svetov ter sekretarji občinskih komitejev ZK. Kot gostje so prišli iz Ljubljane Boris Zihnerl, inž. Marko Bulc in Silvo Gorenc, vsi trije člani CK ZKS, ter Bogdan Osolnik, direktor »Komunist« iz Beograda.

Na razgovoru so v skup-

nem poročili o vzdušju po IV. plenumu ugotovili, da so delovni ljudje, zlasti pa proizvajalci našega področja, enodušno podprli stališča in sklepe IV. plenuma in da zlasti proizvajalci zelo prizadeto razpravljajo o gradivu. Povsod je čutili velik polet pri političnem delu. Ne samo komunisti, pač pa tudi delovni ljudje so razu-

meli, da je šlo na plenumu predvsem za spopad med delavskim samoupravljanjem in prikritimi težnjami po obnavljanju starega načina vodenja, po centralizmu, etatizmu in podobnih preživelih oblikah. V vseh razpravah je v ospredju skrb za samoupravljanje in njegov razvoj.

Ljudje pozdravljajo odkritost in demokratičnost, s katero se je naš najvišji partijski organ lotil kritike nezdružljivih pojavov. Občani so veseli enotnosti, ki je povezovala ves CK in navdušeno pritrjujejo besedam maršala Tita. V gradivu plenuma

Nadaljevanje na 2. str.

Lepšega mesta za postavitev spomenika na Javorovici skoraj niso mogli izbrati. Od tod je lep razgled po vsej Dolenjski, od Novega mesta pa tja do zagrebškega predmestja. Na sliki: svečanosti ob odkritju se je udeležilo več kot 1500 ljudi. Globoko v ozadju Sentjerne in okolica.

Spomenik junaškemu bataljonu

V nedeljo dopoldne se je na Javorovici nad Sentjernejem zbrala množica domačinov in gostov iz cele Slovenije. Krajevni odbor Zveze borcev je pripravil odkritje spomenika padlimu IV. bataljonu Cankarjeve brigade, ki je imel že od leta 1946 skromen spomenik na grobišču, za streljaj oddaljenem od novega spomenika.

Spominski steber iz belega kamna je videti daleč naokoli, saj je postavljen na čudoviti razgledni točki nad vasjo.

Svečanosti ob odkritju spomenika so se udeležili tudi Viktor Avbelj, sekretar CK ZKS, Franc Pirkovič, generalni konzul SFRJ v Celovcu, prior kartuzije Pletarje dr. Edgar Leopold-Lavov, preživel borci Cankarjeve brigade, predstavniki občinske skupščine in družbenih organizacij iz Novega mesta ter številni domačini, ki so med vojno pomagali partizanom.

Navzoče je pozdravil v imenu ZZB Sentjerne Alojz Skrbec, nato pa je govoril Ivan Picelj-Jon, nekdanji komisar Cankarjeve brigade. Po končanem govoru je odkril spomenik in ga izročil v varstvo domači organizaciji. Med igranjem žalostink so nato predstavniki organizacij in svoji padli polagali vence okrog spomenika. Vod vojakov iz Novega mesta je izstrelil tri častne salve.

V kulturnem programu so nato sodelovali: novomeška godba na pihala, recitatorji-pionirji in pionirke osemletke iz Sentjerneja in Sentjernejski oktet. Še poseben pečat bratstva in enotnosti, za kar so dali življenje tudi borci IV. bataljona, pa je vtisnil svečanosti nastop pionirjev iz tabora »Sutjeska« iz Novega mesta. Pelj in recitali so borbene in narodne pesmi v vseh treh jugoslovanskih jezikih.

Po proslavi na Javorovici so ljudje odšli v Smarje, kjer je bilo poskrbljeno za malico in razvedrilo.

Ta dan so do Javorovice pr-

vič prišli avtomobili in celo avtobusi. Nova cesta, ki so jo zgradili vaščani s pomočjo organizacij iz Sentjerneja, je prestala prvo preizkušnjo.

K. Močnik prva v Ljubljani

Na XX. republiškem atletskem prvenstvu je manjše število novomeških atletov doseglo lepe uspehe. Katja Močnik je v teku na 400 metrov postala republiška prvakinja z rezultatom 61,3, kar je tudi nov osebni rekord, njeni sestri je za las ušlo drugo mesto in je z rezultatom 63,4 prav tako izboljšala osebni rekord, bila je tretja. Janez Penca je bil četrti v skoku v višino z rezultatom 1,85; isto mesto je dosegel tudi pri skoku v daljino s 6,31 m. Tudi Pavlič je izboljšal svoj osebni rekord v metu kopja, ki mu je poletelo preko 51 metrov. Manj uspešni so bili naši tekmovalci v

štafeti 4 x 100 m, v močni članski konkurenci. Novomeško štafeto so sestavljali sami mlajši mladinci.

V nedeljo bo nastopilo nekaj naših atletov v Trbovljah na republiškem prvenstvu v mnogobojih in štafetah. Mladinke bodo tekmovali v štafeti 3 x 600 metrov, Janez Penca pa se bo pomeril v mladinskem troboju, ki obsega tek 100 m, skok v višino in suvanje krogle.

Med tednom bosta naši tekmovalki sestri Močnikovi najbrž nastopili v mestni reprezentanci Ljubljane na troboju mest Ljubljana, Celje, Maribor, ki bo v Celju.

Sestri Močnikovi na zmagovalni stopnici na nedavnem prvenstvu mladink v Mariboru. Foto: Kovačič

17. julija motokros na Čatežu

V nedeljo, 17. julija, se bodo na novo urejeni stezi za moto-kros dirke na Čatežu pri Brežicah pomerili številni tekmovalci. Začetek tekmovanja je napovedan ob 16.30 uri. Steza je vidna od začetka do konca.

Sport te vrste je med ljudmi postal zelo priljubljen in do sedaj se je še vsako leto zbralo na dirkah precej gledalcev iz Brežic in drugih krajev. Avto-moto društvo iz Brežic tudi tokrat vabi vse ljubitelje tega športa, naj si ogledajo tekmovanje.

Češki jamarji na Kočevskem

Jamarji iz CSSR so pred kratkim obiskali Kočevsko. Ogledali so si Zelenske jame, jama pri Klinji vasi (človeške ribice izredne velikosti). Ledeno jama, ki so jo odkrili pred kratkim in je med najlepšimi na Kočevskem.

Gostje iz Češke so bili nad prirodnimi lepotami Kočevske navdušeni in so se čudili, da niso bolje izkoriščene.

PREDNOST CESTI TREBNJE-MOKRONOG. Lani je asfaltiranje ceste na tem ovinku običajno. 1300 m asfaltirane ceste in 850 m urejenega zemljišča je skupno stalo 144 milijonov dinarjev, od česar je občina Trebnje prispevala 44,5 milijona. Po programu medobčinskega cestnega sklada Novo mesto za modernizacijo cest drugega reda, ki je bil nedavno predložen trebanjski občinski skupščini, je v prihodnjem letu prva na vrsti cesta Trebnje-Mokronog v dolžini 8 km (od Vine gorice pri Trebnjem do Slovenske vasi). Ta kos ceste, široke 5 m, s 6 cm debelo plastjo asfalta, bo stal 217 milijonov, za kar bo morala občina Trebnje prispevati 149 milijonov v 4 letih. Ker je znašal letošnji prispevek za to cesto že 26 milijonov (asfaltiranje odseka skozi Mirno), se s tem občinska obveznost zmanjša na 123 milijonov. Ker je priložnost ugodna, bodo morale priskočiti na pomoč tudi gospodarske organizacije.

Foto: M. Legan

Srečanje mehanikov in šoferjev v Krškem

V soglasju z Republiškim odborom združenja šoferjev in avtomehanikov je podružnica tega združenja v Krškem organizirala v nedeljo, 10. julija, tovariško srečanje šoferjev in avtomehanikov. Prireditelj je bila združena s pooblaščenim spomina 25-letni, ce streljanja krških prvoborcev. Dopoldne je bila najprej parada, v kateri je sodelovalo okoli 50 motornih vozil. Nato so položili vence pred spomeniki padlih borcev v Rorah, Krškem in Dobrovi.

Nov stroj v tiskarni

Podjetje Kočevski tisk je pred kratkim kupilo tiskarski stroj »Planeta«. Montaža bo končana v prvi polovici julija. Na njem bodo lahko tiskali tudi večje plakate do formata 84x120 centimetrov. Stroj je veljal 16 milijonov starih dinarjev, okoli milijon pa bo stala njegova montaža. Kupili so ga brez posojila.

Pred spomenikom v Krškem je predsednik občinske Zveze borcev NOV tov. Karel Štrban v kratkem govoru orisal revolucionarno pot krških borcev. Zatem je bilo pred tržnico testiranje in spretnostna vožnja avtomobilistov. Glavna slovesnost pa je bila popoldne v lovskem domu na Trški gori pri Krškem. Tu je najprej govoril predsednik Združenja šoferjev in avtomehanikov Krško Vinko Gramc. Nekaj besed je povedal tudi delegat republiškega odbora združenja Mirko Novak, nakar so slovesno razvili prapor in pripeli trakove.

Stirim najzaslužnejšim članom: Slavku Cotarju, Toneu Medvedu, Jožetu Spilarju in Francu Radiju so podelili plakete s srebrnim vencem. Podelili so tudi 8 zlatih in 9 srebrnih značk. Republiški sekretariat za notranje zadeve pa je šestim najboljšim šoferjem podelil plakete »vzornik voznika«. Nazadnje so trem

voznikom, ki so dopoldne pokazali najboljšo vožnjo, podelili priznanje in nagrade: 30.000, 20.000 in 10.000 S din. Kljub spodrseljavi prizetiranja je bila organizacija zelo dobra. Upamo, da bo to srečanje spodbudilo za nadaljnje delo podružnice. Razen tega pa se bo verjetno povečalo število članov, saj želijo, da bi bili vsi šoferji in avtomehaniki v krški občini voljeni v združenje šoferjev in avtomehanikov.

OD 14. DO 24. JULIJA

Od 14. do 16. in od 19. do 24. julija nestalno s pogostnimi krajevnimi nevihtami. V ostalem lepo vreme.

Dr. V. M.

Odločanje je neodtujljiva pravica samoupravljalcev

(Nadaljevanje s 1. str.)

so našli odgovor na razna vprašanja, ki si jih doslej niso znali razložiti. Prepričani so, da je konec dosedanj moreče dvojnosti v akciji, ko smo sprejemali sklepe, a jih nismo uresničevali. Zelo na kratko: v razgovoru so ugotovili, da so se občasno odločili opredeliti za samoupravni razvoj.

IV. plenum nadaljevanje samoupravnih naporov

V razpravo so posegli tudi Boris Zihert, inž. Marko Bulc in Bogdan Osolnik. Bralcem posredujemo samo povzetek njihovih misli. Vsi tri gostje so v svojih izjavah poudarjali, da je IV. plenum smatrati predvsem za nadaljevanje zgodovinske pobude jugoslovanskih komunistov, s katero so ti začeli že na VI. kongresu ZKJ. Že takrat so svojo lastno organizacijo in način dela začeli prilagajati sistemu delavskega samoupravljanja. Razvoj je pokazal, da je sistem samoupravljanja nezdržljiv z oblikami etatsističnega, oblastnega dela ZK. Odločanje mora biti vedno in povsod v pristojnosti upravljalcev, ker je v nasprotnem primeru samoupravljanje nemogoče.

IV. plenum CK ZKJ je nadaljevanje samoupravnih naporov komunistov in vseh naših delovnih ljudi. Na plenumu ni šlo toliko za obracun s posameznimi osebam, ki so bile nosilci nazadnjaških težej. Kritika tega pojava je bila samo povod, ob katerem se je jasno pokazalo, da je treba odločno poseči na vsa področja, kjer so se zadržale razne oblike etatsistične - oblastnega vmešavanja in skrbništva. Posamezne službe, ki imajo specifične naloge - v njih se je centralizem žal najbolj obdržal - ne morejo in ne smejo biti gospodari družbe, pač pa morajo služiti osvojenemu ljudstvu. Ne morejo in ne smejo se torej prevzeti v činitelj, ki naj bi ocenjeval in nadziral delo posameznikov in organov.

Brez dvoma bo po plenumu šel razvoj veliko lažje, vendar pa ne smemo pričakovati, da bo šlo zdaj vse samo od sebe. Upoštevati moramo, da nosi naš razvoj v sebi velika protislovja. Zato bo v bodoče potrebna večja aktivnost komunistov in vseh delovnih ljudi do vseh

družbenih in samoupravnih vprašanj. Javno razpravo na IV. plenumu vsi ljudje pozdravljajo, prav takšno javnost dela pa moramo zdaj zagotoviti na vseh področjih!

Proti etatizmu se ne da boriti z etatizmom

Zadnje čase je pri nas slišati veliko razprav o nacionalizmu in o nacionalnem vprašanju. Ugotoviti moramo, da sta bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov skovana v težkem narodnoosvobodilnem boju in da je to ena največjih pridobitev naše revolucije. Hkrati s tem pa rastejo problemi sodobnega časa, ki jih moramo reševati sproti. Zdravih težej po krepitvi nacionalne suverenosti ne gre metati v isti koš s separatizmom.

Pri tem velja v isti sapi poudariti tudi tole: nacionalnega vprašanja ne moremo in ne smemo reševati z etatsističnim zapiranjem posameznih nacionalnosti v meje federalnih republik. Etatismu ni mogoče spodbijati z etatizmom! Ta vprašanja je treba reševati predvsem politično. Prav zato pa moramo vedno in povsod govoriti in razpravljati o Jugoslaviji kot samoupravni skupnosti vseh naših narodov.

Zveza komunistov - partija samoupravnih ljudi

Na plenumu je bilo med drugim sprejeto tudi gradivo o reorganizaciji in nadaljnjem razvoju ZKJ. Pod reorganizacijo ZKJ ne smemo razumeti kakšne zunanje reorganizacije, ki bo spremenila njeno organizacijsko obliko. Gre za nadaljevanje osnovne linije ZK, ki je v naprednem, samoupravnem in demokratičnem urejanju vseh odnosov, katerih nosilec je delovno ljudstvo. Komunisti morajo biti pri uveljavljanju takšnih težej prvi.

Računati moramo, da je pri nas še precej težej po birokratizmu in po oblasti, težej po povečanju državne aparata in podobnega. Vse takšne težje so v nasprotju z delavskim samoupravljanjem.

V reorganizaciji, ki jo je imel v mislih CK na IV. plenumu, mora Zveza komunistov prerasti iz partije oblasti v partijo samoupravljalcev. Kot takšna mora ZK dajati delovnim ljudem po-

litčno moč pri uveljavljanju samoupravljanja na vseh področjih družbenega življenja. Metode v Državni varnosti, ki so bile predmet kritike na plenumu, so prisotne tudi v nekaterih drugih službah, ki so še vedno odtujene delovnim ljudem (carina, socialno zavarovanje, zavarovalniška služba itd.).

V Zvezi komunistov ni več direktivizma, danes mora imeti vsak komunist svoje stališče do vprašanj, ki se porajajo v razvoju. Delovna organizacija naj bo osnovno tloriše, na katerem dela komunist. Zveza komunistov se mora kot organizacija usmeriti v službe, ki so bile doslej prepuščene samim sebi. V delovnih organizacijah je treba začeti resno razpravo o vseh družbenih in samoupravnih vprašanjih, zlasti pa o statutih, o samovolji in o tem, kako zaščititi in omogočiti zdravo kritiko.

Stališče IV. plenuma ne bo mogoče uresničiti samo z enodusnim prirejanjem in z resolucijami, pač pa s krepkim in trdim delom, v katerem bodo morali poleg komunistov sodelovati vsi delovni ljudje.

litčno moč pri uveljavljanju samoupravljanja na vseh področjih družbenega življenja. Metode v Državni varnosti, ki so bile predmet kritike na plenumu, so prisotne tudi v nekaterih drugih službah, ki so še vedno odtujene delovnim ljudem (carina, socialno zavarovanje, zavarovalniška služba itd.).

V Zvezi komunistov ni več direktivizma, danes mora imeti vsak komunist svoje stališče do vprašanj, ki se porajajo v razvoju. Delovna organizacija naj bo osnovno tloriše, na katerem dela komunist. Zveza komunistov se mora kot organizacija usmeriti v službe, ki so bile doslej prepuščene samim sebi. V delovnih organizacijah je treba začeti resno razpravo o vseh družbenih in samoupravnih vprašanjih, zlasti pa o statutih, o samovolji in o tem, kako zaščititi in omogočiti zdravo kritiko. Stališče IV. plenuma ne bo mogoče uresničiti samo z enodusnim prirejanjem in z resolucijami, pač pa s krepkim in trdim delom, v katerem bodo morali poleg komunistov sodelovati vsi delovni ljudje.

o ameriški agresiji v Vietnamu - sta bila nedvomno sprejeta soglasno. Sovjetska »Pravda« je o njiju zapisala, da sta »realen in konkreten program boja proti imperialističnim zarotam in da utirata nove poti za miroljubno reševanje spornih mednarodnih problemov«. Drugi časniki socialističnih držav so pisali, da izražata dokumenta podporo miru, a da sta hkrati svarila imperialistom, ki hočejo vojno.

Deklaracija, ki so jo podpisali šefi partij in vlad držav članic var-

Deklaracije Varšavske zveze

šavskega sporazuma, je nedvomno najpomembnejši dokument minulega srečanja v Bukarešti. Njegova posebnost je v tem, da je ves poseben problem Evrope. V njem je med drugim rečeno, da odnosi med evropskimi državami močno vplivajo na položaj v svetu. Čeprav je minilo že 20 let, še zmeraj niso odstranjeni ostanki vojne, še zmeraj ni sklenjena mirovna pogodba z Nemčijo in še zmeraj je precej

žarišč pritiska. Če hočemo zagotoviti trajni mir in varnost v Evropi, tedaj je potrebno, da temelje odnosi na načelih suverenosti in narodne neodvisnosti, enakopravnosti in nevmešavanja v notranje zadeve. Krepiti je treba kolektivno varnost v Evropi, ki bi preprečila oborožen spopad. Spremeniti je treba ameriško politiko, ki je taka, kakršna je, nevarna, ker podpira zahodnonemški revanšizem, ki teži za atomskim orožjem in ki hoče spremeniti sedanje meje Evrope.

V deklaraciji so našteje točke kot predlogi dežel članic varšavske zveze o krepitvi varnosti v Evropi: razvoj odnosov dobrih sosedov, proti delitvi sveta na bloke in vojaške zveze (po prenehanju aktivnosti NATO bi razpustili tudi varšavsko zvezo), odstranitev vojaških oporišč, umik tujih čet z ozemlja drugih držav, prepoved atomskega oboroževanja Zah. Nemčije, nedotakljivost evropskih meja, miroljubna ureditev nemškega problema itd.

Iz vsebine deklaracije se da ugibati, da gre odnos do blokov in vojaških zvez pripisati romunski pobudi. Za sklicanje konference o evropski varnosti se je zavzemala Sovjetska zveza - in tudi to je eden izmed predlogov, ki jih vsebuje deklaracija. Očitno je torej, da je deklaracija rezultat različnih pobud članic.

Po IV. plenumu v novomeški garniziji

Vojaki iz enote polkovnika Ivana Slapnika so z velikim zanimanjem poslušali vse televizijske in radijske oddaje, posvečene IV. plenumu ZKJ na Brionih. Prisostvovali so tudi političnim informacijam, ki so jih priredili komunisti v vseh kolektivih. Naleteli smo tudi na skupino desetarja Boška Beočanina, ki je natančno in preprosto razlagal misli tovariša Tita svojim vojakom, ki zaradi raznih dolžnosti niso mogli spremljati televizijskega programa.

Vodnika-stažista Stanojevića smo slišali, ko je pravkar zaključil uro moralno-politične vzgoje z besedami:

»Zveza komunistov in vse zavestne socialistične moči naše družbe odločno odstra-

njujejo vse, kar moti in zavira hitrejši razvoj demokratičnih odnosov med ljudmi in hitrejši izvajanje gospodarske reforme v okviru ustavnih načel in programa naše Zveze.«

V živahnih in odkritih razgovorih na sestankih vojaških partijskih organizacij so komunisti enoglasno podprli sklepe IV. plenuma. Sklenili so tudi, da bodo preračevali dejavnost vsakega komuniste v smislu smeric, sprejetih na Brionih. Poslali so tudi telegram tovarišu Titu in Centralnemu komiteju, v katerih popolnoma odobravajo ukrepe CK ZKJ.

Trenutno najbolj čitani sestavki v garniziji so vse informacije dnevnega tiska o odmevih brionskega plenuma. Vsi člani Zveze so se tudi naročili na brošuro, v kateri bodo objavljeni razgovori in sklepi plenuma.

Visoka disciplina v vseh enotah, zavzetost pri pouku in pri drugih dejavnostih so najboljši dokaz, da vojaki ka-

sarne »Milana Majcna« razumejo in sprejemajo najnovnejše odločitve CK ZKJ.

A. KORDIČ

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ NEVARNA GROZNJA - Set južnovietnamske vlade general Thieu je te dni rekel, da bi bilo treba napasti Severni Vietnam, če bi se pokazalo, da je to nujno za hitrejši konec vojne v Vietnamu.

■ ZMERAJ VEČ RAKET - Ameriški piloti, ki so bombardirali ozemlje DR Vietnama, so pripovedovali, da jih severovietnamsko topništvo fedalje pogosto obstreljuje z raketi tipa »Sama sovjetske izdelave. Ameriško poveljstvo zanika, da bi imelo velike izgube v letalih, čeprav v Severnem Vietnamu tujeim kaj radi pokažejo ujete ameriške pilote.

■ HO SI MINH NE POPUSCA - Predsednik Severnega Vietnama Ho Si Minh je te dni izjavil, da je pot do mira v umiku ameriških čet iz Vietnama.

■ »MALI VRH« V BOGOTI - V prestolnici južnoameriške države Kolumbije so se sestali predsedniki Čila, Perua, Venezuele, Kolumbije, Ekvadorja in Paname. Proučevali so probleme latinskoameriške ekonomske integracije in usklajevanja politične aktivnosti teh latinskoameriških držav.

■ AFRISKA POLITIKA ZDA NI DOBRA - Senator Robert Kennedy, brat pokojnega predsednika ZDA, je kritiziral afriško politiko ZDA, češ da ni dobra. ZDA daje po njegovih besedah vsej Afriki manj pomoči kot Zahodni Nemčiji, Franciji in Veliki Britaniji.

■ GOLDBERG PREDLAGA POGAJANJA - Stalni ameriški predstavnik v Združenih narodih Arthur Goldberg, ki se mudi na obisku v Italiji, je izjavil, da je Washington »pripravljen miroljubno in pravično končati vojno v Vietnamu, in to s pogajanjmi brez vsakih pogojev«.

■ KITAJCI SE GREDO »KULTURNO REVOLUCIJO« - Zaradi »kulture revolucije« so na Kitajskem prestavili rok za vpisovanje študentov na univerzo. Posledje bo glavna naloga študentov proučevanje Mao Ce Tungovih del, zakaj vse drugo je - kot pravijo okuženo z buržoazno ideologijo. Kultura bodo postavili na povsem nove temelje. Ker najbrž ni bil povsem predan temu cilju, so odstranili tudi ministra za kulturo Lu Ting Jija, kakor so pred tem razrešili dolžnosti še prenekateri pomembnejši kitajski funkcionarji.

■ NI MIRU V INDOEZIJU - Indonezijski časni ljudski kongres je na svojem nedavnem zasedanju sklenil, naj general Suharto sestavi novo vlado. Čeprav kongres ni bil preveč naklonjen predsedniku Indonezije, je vseeno naročil Suharto, naj se o sestavi vlade posvetuje s predsednikom Sukarnom. Tako nato so zopet izbruhle demonstracije. Demonstrantje so zahtevali, naj novo vlado sestavi Suharto sam - brez posvetovanja s Sukarnom.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ PODPORA BRIONSKIM SKLEPOM. Na številnih sestankih po vsej državi delovni ljudje odločno podpirajo CK ZKJ in njegove brionske sklepe. Te dni se je sešel tudi izvršni komite CK ZKS, ki je pod vodstvom političnega sekretarja Mihe Marinka obravnaval ukrepe za uveljavitev sklepov IV. plenuma CK ZKJ. Na temletju poročil s terena je ugotovil, da delovni ljudje Slovenije v celoti odobravajo sklepe. Potem je sklenil, da je treba pripraviti konkretne predloge za preobrazbo ZK v idejno-politično silo, za njeno nadaljnjo demokratizacijo.

Te dni so se na vseh področjih Slovenije sešli politični aktivti, da bi obravnavali brionske sklepe. Na teh sestankih, ki pomenijo uvod v široko razpravo delovnih ljudi, so se zavzemali za doslednejše, brezkompromisno izvajanje sklepov, za večjo čvrstost ZK in njenega vodstva, za doslednejše izvajanje reforme, za hitrejšo utrjevanje in razvoj samoupravljanja itd. Na enem izmed teh sestankov so menili, da je CK izvojeval na Brionih zmago nad birokratizmom.

■ NASA VISOKA GOSTJA. »Nisem samo Nehrujeva hčerka, temveč sem tudi njegova sodelavka!« tako nekako je izjavila Indira Gandhi, predsednica indijske vlade, ki se je mudila na tridnevem prijateljskem obisku v Jugoslaviji. Na Brionih je imela koristne pogovore z našim predsednikom tovarišem Titom.

■ PREDSTAVNIKI BORCEV NA OBIŠKU PRI TITU. Predstavniki borcev iz vse države so bili en dan gostje predsednika Tita na Brionih. Ob tej priložnosti je pred-

sednik Tito med drugim dejal, da moramo danes gledati na to, kaj bomo pustili za seboj. Za nami mora ostati močna socialistična dežela z družbenimi odnosi, ki bodo temeljili na enakopravnosti in demokratičnih načelih, posebej na enakopravnosti med narodnostmi. Ne glede na to, kje smo ali ima-

ODMEVI NA SKLEPE IV. PLENUMA

mo kakšno formalno zadolžitve - lotimo se dela, budno spremljamo tokove našega razvoja in preprečimo sovražniku, da bi nam razvil tisto, za kar smo se borili in za kar je padlo toliko žrtve!

■ ZVEZNA SKUPŠČINA JE SPREJELA SREDNJEROČNI PROGRAM RAZVOJA SFRJ. Poglavitni cilj programa je: stabilizacija in zboljšanje standarda. Program med drugim predvideva, da bomo do konca 1970 povečali proizvodnjo za 70 odstotkov in osebne dohodek za 50 odstotkov. Poslanci so pozitivno ocenili temeljne planske postavke, ki omogočajo preraščanje našega gospodarstva v novo kvaliteto, kakor je med drugim dejal predsednik ZIS Petar Stambolić.

Zvezni in gospodarski zbor sta na skupni seji obravnavala poglavitne značilnosti tezo o novem sistemu razširjene reprodukcije. Zvezni zbor je na predlog predsednika ZIS

razrešil dolžnosti člana ZIS poslanca Svetislava Stefanovića. Obenem je odobril 20 dni dopusta Aleksandru Rankoviću, ki je iz zdravstvenih razlogov zaprosil zanj pismeno.

■ MORDA DRUGI KONGRES DELAVSKIH SVETOV. Na razširjeni seji predsedstva CS Zveze sindikatov Jugoslavije je predsednik Vukmanović dejal, da bi morda kazalo sklicati drugi kongres delavskih svetov. Ko je govoril o sklepih IV. plenuma CK ZKJ na Brionih, je med drugim dejal, da plenum ni obračunal z ljudmi, temveč z koncepcijami, ki so zavirale razvoj samoupravljanja.

■ OSTAVKA - METODA ZA IZSILJEVANJE KOLEKTIVOV. Na seji komisije RS sindikatov za družbeno samoupravljanje so menili, da je ostavka direktorja ali kakega drugega vodilnega funkcionarja v delovni organizaciji metoda za izsiljevanje kolektivov. Tako metodo je treba vsekakor obsoditi.

■ UMRL REVOLUCIONAR VLADIMIR KADUNC. Te dni so se z globoko občutenim bolom poslavljali od revolucionarja Vladimirja Kadunca, ki je umrl, kot je rekel Mitja Ribičič ob njegovem preranem grobu na Zalah, ko so tista načela, za katera se je sam boril in žrtvoval, doživela največje moralno priznanje in zmago. Vladimir Kadunc, ki je nazadnje opravljal pomembno dolžnost v državnem sekretariatu za zunanje zadeve, je bil med ustanovitelji organizacije za zaščito naroda, ves čas po vojni si je prizadeval za modernizacijo državne in javne varnosti.

Zadnji snopi že padajo. Izredno dobra letina pšenice po Dolenjski je, razen tam kjer je mlatila že toča, razveselila žanjice in gospodarje. Foto: Polde Grahek

Nova klavnica že obratuje

Zalagala bo v glavnem lokalni trg — Gradnja je veljala preko 3 milijone Ndin

Zadnjega junija je bila v Kočevju po več kot tih letih končno dograjena klavnica. Delno že obratuje, čeprav selitev strojev in opreme iz stare klavnice še ni popolnoma končana. Zalagala bo s svežim mesom lokalno tržišče, s suhomesnimi izdelki in salamami pa tudi nekoliko širši trg (Ljubljano, Reko). V klavnici, ki je last KGP Kočevje, bodo predelovali v glavnem živino z območja domačega območja.

Gradnja in oprema (ki je, razen hladilnih naprav, domača), je veljala preko 3 milijone N din. Nad tretjino je prispevalo samo posestvo, za ostalo pa so dobili kratkoročne kredite.

Najkoristneje, če propade

Ze leto dni je minilo od viharja, ki je precej prizadel ribniške gozdove, pa še vedno je v gozdu precej podrtega lesa, ki propada. Verjetno so vmes predpisi in se ne ve, kdo in komu lahko proda les. Najbrž bomo s pravilom lesa čakali tako dolgo, da bo propadel ali pa se bo v njem zaredil škodljiv mrčes. Je že tako: če se pripravata dva, les propade. Tako ne bo imel nihče koristi.

O Otočcu vse najboljše

Več kot 50 udeležencev konference mednarodne komisije za urbanizem se je preteklo soboto udeležilo zaključne prireditve v hotelu Grad Otočec, kjer jim je konzulat ZDA iz Zagreba priredil tudi banket. Prominentni gostje iz številnih krajev sveta so se o postrežbi na Otočcu, o njegovi čudoviti legi in okolici ter lepotah naših krajev izrazili z najlepšimi besedami. Po 14 dnevih dela jim je bil sodobni oddih na Otočcu največje zadovoljstvo. Prepričani smo, da je tako »živa reklama« za naš biser na Krki najboljša in najučinkovitejša propaganda.

Na brežiškem sejmu prodanih 275 repov

Dne 9. julija je bilo pripeljanih na sejem v Brežicah 350 prašičkov, starih do 3 mesece, in 20, starih več kot 3 mesece. Do 3 mesece stari prašički so bili naprodaj po 1000 S din kilogram, prodanih pa je bilo 275. Nad 3 mesece stari prašički so bili po 600 S din kilogram, prodanih pa je bilo 12.

Spet nekoliko višje cene prašičem

11. julija je bilo na novo-meški sejmu pripeljanih 543 pujskov, starih od 6 do 12 tednov, in 11, starejših od 3 do 6 mesecev. Prodanih je bilo 521 prašičev, cena mlajših je bila od 15.000 do 23.500 S din, starejših pa od 24.000 do 34.000 S din. Sejmišče je bilo srednje živahno, cene plemenskih prašičev pa so bile zaradi precejšnjega povpraševanja nekoliko višje kot na prejšnjem sejmu.

Komisija za razpis pri

**KMETIJSKI
ZADRUGI BREŽICE**
razpisuje

**2 učni mesti
vajencev
mesarske stroke**

Prošnji, kolkovanj z 0,50 Ndin, je treba priložiti: šolsko spričevalo o dokončani osemletki in zdravniško spričevalo.

Prošnje pošljite najpozneje do 31. 7. 1966 na upravo KZ Brežice.

PREPOZNO!

»Na pomoooooč!« je vpil in prosil Jernej, ko mu je rdeči petelin sredi noči skočil na streho. Ogenj mu je upepelil dom, v njem pa tudi vse prihranke, ki jih je Jernej po stari šegi čuval na dnu omare.

DENARJA ne shranjujte v starih nogavicah, škattah in pod tramovi podstrešja! Danes, jutri in vedno naj vas spremlja

HRANILNA KNJIŽICA

DOLENSKE BANKE

IN HRANILNICE NOVO MESTO,

ki ima podružnico v **KRŠKEM** in ekspozituri v **TREBNJEM** in v **METLIKI**. Ugodne obresti! Posebno namensko varčevanje za nakup, graditev in obnovo stanovanj!

Kmetijski nasveti

OB ŽETVI ŽITARIC

Boljšje sorte pšenice in koruze so pripomogle, da sta ti dve vrsti žit pri nas daleč najbolj razširjeni. Od drugih sta zaradi nekaterih posebnosti pomembnejša še ječmen in oves ter ponekod ajda, medtem ko je rži, prosa in še nekaterih drugih vse manj. Ker prihaja čas žetve pšenice, naj bo tokrat nekaj besed namenjenih njenemu spravilu.

Čas žetve je seveda odvisen od vremena, vendar je pri nas tako, da ponavadi peko kruh in pogače iz nove moke že na dan sv. Ane-Pogačarke, to je 26. julija. Pravi čas žetve je, ko so zrna vrh klase popolnoma zreli, v sredini pa še voščena. Ujeti primeren trenutek je važno posebno zdaj, ko žanjemo s kombanji in se nam veliko žita lahko osuje. S prihodom kombajna na naša polja odhaja težko in dolgotrajno delo ob spravilu v pozabo. Mlajši kmetovalci kmalu ne bodo več vedeli, kaj pomenijo stari slovenski izrazi: razstavki, stogi, povreslo, žito šcinjati, na rešetu izplati, šteklanje ječmena ali vršenje, opremek itd.; prav tako pa odhajajo v pozabo nekdanje šege, ki so spremljale to važno opravilo.

O sami mlajvi ni treba kaj posebnega reči, odkar to delo tako dobro opravijo mlatilnice in kombajni, zato pogledjmo raje, kaj moramo narediti, da se nam ne bo trud naših rok v žitnicah pokvaril.

Žito v shrambi diha in počasi izgublja težo. Najbolje je, če leži v kašči pri temperaturi okoli 10 stopinj in če je zračna vlaga okoli 50-odstotna. Važno je tudi, koliko je žito suho. Ker zaželenih odstotkov vlage (12 do 14) v žito iz različnih vzrokov ne moremo doseči vsako leto, se je že udomačilo umetno sušenje žita, posebno v mokrih letih. Sušiti je treba počasi in previdno, da ne uničimo kaljivosti. Ko ga skladiščimo, moramo najprej nasuti tanjši sloj in večkrat mešati. Kasneje lahko žito nasujemo tudi en meter na debelo. Ker je zrno slab prevodnik toplote, ne smemo po hladnih dneh, ko je uhlajeno, odpirati oken, ker bi se s toplim krakom navlažilo kot mrzla šipa v topli sobi. Zato spomladi, ko prihajajo toplejši dnevi, ne smemo odpirati oken žitnih shramb.

Posebno poglavje so škodljivci v žitnicah, o katerih smo že pisali, pa ne škodi, če ponovimo. Črni žužek je do pol centimetra velik sila trdoživ hrošček, ki se ga celo s kemičnimi sredstvi težko znebimo. Nevarni so še žitni molj, molar in močna večča. Da se varujemo teh vsiljivcev moramo paziti na čistočo v žitnicah in shrambah, ki naj imajo čim manj špranj in skritih prostorov. Ko pripravljamo shrambo, je dobro njihove stene premazati z apnenim beležem, ki smo mu primešali anilinsko olje ali petrolej, še bolje pa je, da jih posujemo s pantakanom ali pepeinom. Prazne vreče, ki so pogosto leglo okužb, razkužimo z ogljikovim žveplecem ali s strupenim cianovodikom, če tega ni pri roki, pa kar z vročino. Najbolje razkužimo shrambo s cianovodikovo kislino, v te namene pa je uporabljiva tudi gnojilo apneni dušik (kalcijev cianamid), ki ga potrebujemo 200 gramov za kubični meter prostora.

Kmetijski obrat Draškovec je te dni končal z žetvijo pšenice, ki je letos zelo dobro obrodila. Pridelali so jo okrog 112 ton. Na sliki: s kombajnom je šlo delo hitro od rok. Foto: Polde Miklič

Dobovski kovinarji pripravljeni izvažati

Dela dovolj, materiala pa stalno primanjkuje — To je prisililo na skupinske dopuste — Na tržišču je še vedno preveč posrednikov — Cene materialu so zaradi tega višje, kot bi smele biti — Obrtno kovinarsko podjetje Dobova ima zastavljeno kooperacijsko proizvodnjo z ZAR

Pomanjkanje materiala še vedno spravlja v zadrego obrtno kovinarsko podjetje v Dobovi. Plana konec prvega četrtletja niso dosegli. Upajo, da bodo do julija zamujeno nadoknadili. Nakupovalci so stalno na lovu za materialom. Ujeti poskušajo vsako priložnost, samo da bi podjetje lahko v roku izpolnjevalo naročila.

Dela ima kovinarsko podjetje v Dobovi za vse leto dovolj. Pogodbe z naročniki so podpisane in vse bi se odvijalo v najlepšem redu, ko ne bi bilo težav z materialom. Pri nakupih vedno znova ugotavljajo, da je na tržišču

preveč posrednikov. Manjša posredniška podjetja so se sicer ponekod združila, toda položaj na tržišču se zaradi tega ni bistveno izboljšal. Združena si poskušajo zagotoviti monopolen položaj. In posledice? Visoke cene kot pretiran davek posredništvu.

Pomanjkanje materiala je privedlo kolektiv do tega, da se je moral odločiti za skupinske dopuste. V podjetju so bili prisiljeni odrediti teden dni dopusta 30 delavcem. Spričo ogromnih naročil in dela, ki jih čaka še letos, so se odločili za to s težkim srcem, vendar druge rešitve ni bilo. Tako so do-

bovski kovinarji v prvi polovici leta že izkoristili 80 odst. rednih letnih dopustov.

Podjetje ima zastavljeno tudi kooperacijsko proizvodnjo z Združeno arabsko republiko. Podpisane ima celo pogodbe, vendar jih ne more začeti uresničevati, dokler nima izvozne registracije. Zadnjo besedo o tem bo izrekla Jugobanka. Kolektiv želi, da bi bilo to čimprej in hkrati ugodno rešeno.

OBRTNI SERVIS v Semiču je ob zaključku polletnega poslovanja presegel letni plan in ustvaril za 64 milijonov dinarjev proizvodnje.

KLOPOTEC

Zaton premogovnika na Senovem?

Rudarji razmišljajo o prihodnosti brez rudnika — Zalog je še za 20 let, če izkopa ne bodo povečevali — Odločili so se za večji dnevni izkop in hitrejše črpanje, ker je to bolj gospodarno

3. julij, praznik rudarjev, je velik dan za Senovčane. Ponosni na tradicije prvega delavskega središča v Spodnjem Posavju, so domačini tudi letos pripravili veliko slavlje. Počastili so dan rudarjev, praznik občine Krško in spomin na četrto stoletja vstaje.

Ko srečujem obraze iz jaskov, zvem od njih, da pripada njihov poklic le preteklosti in sedanosti in da se bodo skoraj zaprli dohodki v podzemlje.

»Kako daleč v preteklost sega rudarjenje na Senovem, vprašujem.

»Več kot stoletje nazaj in ta doba je vtisnila ljudem in kraju svojevrsen pečat, odgovarja Rado Kozole, nad-

zornik v rudniku.

»Je res, da razmišljate o drugačni prihodnosti?»

»Da, zaloge premoga usiha, zato bomo morali poiskati drug vir dohodka.»

»Koliko let vam bodo šrni zemeljski zakladi še dajali kruha?»

»Vseh zalog imamo za 20 let, če izkopa ne bomo povečali.»

»Koliko premoga nakopijejo vaši rudarji na dan?»

»740 ton, a pred štirimi leti je bila dnevna količina še 700 ton.»

»Ali boste dnevno količino še povečali?»

»Seveda jo bomo, sicer ne moremo preiti na skrajšan delavnik. Za letos smo predvideli 10-odstotno povečanje

proizvodnje in zmanjšanje stroškov za 65.000.000 Sdin.»

»In kakšni so načrti rudarjev za prihodnost brez rudnika?»

»Najprej smo razmišljali o cementarni, ker bi nam hrib lahko dajal surovine 800 let. Odsvetovali so nam gradnjo take tovarne, ker kaže ni potrebe po novih zmogljivostih. Poslovno združenje SMIET je predlagalo rudniku nekaj drugih rešitev. Ena izmed njih je izdelava preciznih litin, ki jih naša industrija še uvaža. Združenje razen tega proučuje tudi tržišče izdelkov iz plastičnih snovi. Kolektiv rudnika je odobril denar za raziskovalne namene, da nas zaton premogovnika ne bo našel nepripravljenega.»

J. TEPPEY

ZAPIS OB KONCU POUKA V KOČEVSKI OBČINI

103 otroci bodo ostali brez zaposlitve

V Kočevski občini je končalo letos šolsko obveznost 394 otrok. S končanim 8. razredom bo zapustilo šolo 186 otrok, s končanim 7. razredom 6, s končanim 6. razredom 29 in s končanim 5. razredom 44 otrok. Skupaj bo torej dokončno zapustilo osnovno šolo 265 otrok (131 dečkov in 134 deklic), 129 otrok, ki so šolsko obveznost sicer že izpolnili, pa bo nadaljevalo s šolo, da ne bi prenehali s šolanjem v nižjih razredih. Iz 7. razreda bo šlo v 8. razred 87 otrok ali 93,8 odst. teh, ki bi sicer lahko prenehali hoditi v šolo, iz 6. razreda jih bo šlo v 7. 35 ali

54,7 odst., iz 5. razreda pa v 6. 7 ali 13,7 odst. Prizadevanje za nadaljevanje šolanja torej v nižjih razredih močno pada.

Oglejmo si zdaj še možnost za zaposlitev in šolanje v srednjih strokovnih šolah. Tisti, ki so končali 8. razred osnovne šole, so se odločili takole: ob prvem vpisu se jih je vpisalo v gimnazijo 45, prosta vajenska mesta jih je zasedlo 43, na uk v trgovino jih je odšlo 8, v srednje šole izven Kočevja 25, v uk izven Kočevja 15, ob drugem vpisu v gimnazijo pa se bo lahko vpisalo še 24 učencev. Od 186 otrok, ki so opravili 8. raz-

red osnovne šole, jih je torej 160 imelo možnost oditi v uk ali nadaljevati šolanje.

Precej slabše je z učenci, ki so končali osnovno šolo v 7. ali v nižjih razredih. Tem sta bili na voljo samo dve delovni mesti za priučitev, kandidatov pa je bilo kar 79. 103 otroci, ki bodo letos zapustili osnovno šolo, bodo ostali brez učnega mesta in brez možnosti za nadaljnje šolanje ali za zaposlitev. Vse, kar smo povedali, opozarja, da otrok mora opraviti 8 razredov osnovne šole, če si hoče zagotoviti bodočnost in normalen razvoj.

MARKO ZVOKELJ

Specializacija jim je prinesla uspeh

Zaradi skrajšanja investicij za gradnjo je bilo Splošno obrtno podjetje Krško v začetku letošnjega leta v težkem položaju. Reforma je najbolj prizadela njihov obrat keramike. Čeprav so znižali cene svojim uslugam, so ostali letos v tej panogi brez perspektiv. Zato so obrat vključili v gradbeno skupino. Vsi ostali obrati, ključavnice, steklarstvo in drugi, pa imajo pogodbeno zagotovljeno delo do konca leta. Ta dela so predvsem na območju občine Krško in na vzdrževanju naprav v Celulozi.

S specializacijo so dosegli največji uspeh v kovinski panogi. Začeli so izdelovati lakirne kabine, razmastilne naprave in ventilacijske naprave, predvsem za velike naroke, kot so GEORGIJ NAUMOV, ELEKTRO NIŠ in drugi.

Kot soustanovitelj ENGINERINGA iz Kranja, kate-rega osnovna naloga so dela na zaščiti vode, zraka in kovinskih delov, delajo po njih hovitih načrtih, kar jim zagotavlja uspeh pri nadaljnjem delu. Razen tega sodelujejo

kot kooperanti tudi z AVTO-MACIJO iz Ljubljane.

Splošnemu obrtnemu podjetju iz Krškega je uspelo z zmanjšanjem delovne sile povečati proizvodnjo in osebne dohodeke. Zaradi dopustov jim sedaj v poletnih mesecih primanjkuje delovne sile. Njihova dva vikenda v Poreču

sta čisto zasedena že od predsezona in tudi za posezone ni več prostih mest. V Splošnem obrtnem podjetju so mnenja, da je za njihovega delavca nujno potreben vsaj teden dni dopusta na morju. Zato dajo vsem tistim članom kolektiva, ki preživijo dopust ob morju, popust.

AGROKOMBINAT je namenil 0,3 odst. dohodka za šolstvo

Delavski svet AGROKOMBINATA Krško je na seji 6. juli-

ja sprejel sklep, da prispeva v sklad drugostopenjskega šolstva 0,3 odst. dohodka. V razpravi je bilo omenjeno, da so druge organizacije plačale večji odstotek. Toda ta podjetja imajo tudi drugačno akumulacijo. Iz tega sklada se financira tudi Sadržarska šola v Krškem. AGROKOMBINAT pa je v zadnjih treh letih stipendiral preko 20 študentov na tej šoli. V glavnem daje sredstva, ki so namenjena za izobraževanje, za stipendije, zaradi tega sedaj, ko je celoten AGROKOMBINAT v izgradnji, kot so zatrdili, ne more plačati celotnega prispevka.

V Ribnici so razširili gradbeni okoliš

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji razširila gradbeni okoliš Ribnice. Sedanjí ožji gradbeni okoliš je v glavnem zazidan, interesentov za gradnjo zasebnih hiš pa je še vedno precej. Predvidevajo pa, da se bo pritisk za gradnjo v Ribnici umiril, ko bodo predpisi spremenjeni tako, da bo mogoče graditi tudi po ostalih vaseh, se pravi izven gradbenih okolišev.

Turistično mrtvilo v Beli krajini

V Belo krajino se je letos prikotatilo po asfaltu belokranjske magistrale bore malo turističnih dinarjev. Vsa leta so bile vzrok slabe ceste, da ni bilo turistov in da je bil turizem v Beli krajini slabo razvit. Sedaj, ko imamo cesto do osrčja Bele krajine, pa nam je zmanjkalo izgovorov za neuspehe v turizmu. Dolina Kolpe, ki je polna lepih, skritih kotičkov in naravnih lepot, je letos pričakala turistično sezono nepripravljena. Začnimo kar od Metlike in pojdimo proti toku. Na stotino gostov

prihaja in odhaja, ne da bi bili postreženi. Na metliškem koncu nimajo nobenega lokala, v katerem bi lahko stregli gostom. V ta namen šele sedaj postavljajo kiosk ob Kolpi. Nato od Metlike do Podzemlja nič. V Podzemlju že od lanskega leta strežejo v nedograjenem lokalu. Potem zopet nič do Vinice. V Starem trgu govorijo, da bo vsak čas predan turizmu nov objekt v Prelesju.

Na Suhorju sta letos prenovljeni obe gostilni, vendar imajo tu vse preveč običajnih jedil in premalo belo-

kranjskih specialitet.

V Gradu se gostilna »Pri Jelki« postavlja z zelo dobro belokranjsko kapljico, hitro postrežbo in z belokranjskimi specialitetami, katerih drugod zelo primanjkuje. Najslabše je v Semiču, kjer imajo samo skromno gostilno v vasi in zasebno gostilno pri železniški postaji. V Semiču je velikó možnost za razvoj turističnega vinogradništva. Vrsta belokranjskih zidanic čaka na pridne roke, da bi jih opremile za sprejem turistov.

Razen uspelega jurjevanja v Črnomlju in pustovanja »metliških gadov in belouš« v Beli krajini ni bilo posebnih turističnih prireditev.

Ko bi bili urejeni prepotrebni turistični objekti, bi si marsikateri turist rad ogledal dolino Kolpe, viniški in podbreški grad, rojstno hišo Otona Zupaničiča in vrsto drugih belokranjskih znamenitosti.

JOŽE SKOF

Posvet o kadrovsko-socialni šoli

V soboto, 16. julija, bo v Novem mestu ob 9. uri v poslovnih prostorih Zavoda za izobraževanje posvet o izobraževanju kadrovsko-socialnih strokovnjakov. Posvet sklicuje višja kadrovsko-socialna šola iz Kranja, ki bo v Novem mestu pri Zavodu za izobraževanje odprla oddelek te šole. Na posvetu, ki je za naše področje

zelo pomemben, se bodo pogovarjali tudi o seminarskem načinu izobraževanja tovrstnih strokovnjakov. Upajmo, da bodo delovne organizacije tokrat pokazale večje zanimanje kot doslej in se vabilu odzvale ter omogočile ustanovitve oddelka, ki bo našemu področju samo v prid.

Poslovno sodelovanje

»Kemoopreme« s »Prvo iskro«

V okviru sodelovanja trebanjske občine z občino Obrenovac pri Beogradu so se na nedavnem obisku predstavniki občin, Kemoopreme in modernega podjetja Prva iskra dogovo-

rili za poslovno sodelovanje. Obe podjetji imata podoben proizvodni program ter lahko v določenih poslih skupno nastopata ali se dopolnjujeta. »Prva iskra« je pripravljena izkoristiti udeležbo Kemoopreme pri delih, ki so blizu trebanjskemu podjetju, hkrati pa bi Iskra nudila Kemoopreme tudi druge usluge, predvsem projektivnega in konstrukcijskega oddelka. Narejeni so prvi koraki in obe stranki menita, da obstajajo ugodni pogoji za koristno sodelovanje, ki ga naj podjetji v skladu z obojestranskimi koristmi razvijata naprej.

Ob Kolpi letos manj ribičev

V gostilni Kovač v Osilnici so letos delno obnovili točilno sobo in odprto kegljišče. V Osilnici pa je bilo letos nekoliko manj turistov kot prejšnjega leta. Sem so namreč radi prihajali ribiči iz Ljubljane in Zagreba, odkar pa gospodarji s tem delom Kolpe podjetje »Sumarija« iz sosednje Hrvatske, je v njej manj rib.

Asfalt skozi Bizeljsko

Še nekaj dni in središče Bizeljskega se bo za vedno otreslo prahu. Makadamsko cesto bo skozi vas Bizeljsko zamenjal asfaltni trak.

MIKLOVA ZALA V TRSTU

Val navdušenja med tržaškimi in goriškimi Slovenci — Nastop Kostanjevičanov v najmoderneje opremljenem gledališču v Evropi — Navdušeni aplavzi na odprti sceni — Trst znova vabi — Zbranim Tržčanom je govoril Peter Markovič, predsednik občinskega odbora SZDL Krško

Vsak nastop zahteva priprave in vtiha amaterju novo tremo, ki jo je treba premagati. Kostanjevičani so se za nastop v Trstu dolgo pripravljali, saj so se zavedali, da bodo nastopili v najmoderneje opremljenem gledališču, kar jih je nastalo v zadnjem času na evropski celine. Tržaški Slovenci so namreč dobili 5. decembra 1964 nov kulturni dom, ki velja za najmodernejšo opremljeno gledališče v Evropi. Kulturni dom je nastal po dolgih letih sramote, saj je znano, da je bil prvi slovenski kulturni dom v Trstu požgan. Novi je nastal s pomočjo italijanske vlade, ki je dala za gradnjo doma težke milijone lir. K temu je treba prišteti še znane darove Primorcev samih in pa darove, ki so jih zbrali Slovenci v zamejstvu. Zbiralna akcija je bila izredno dobro organizirana in uspeh kajpak ni izostal. Današnji kulturni dom stoji v Ulici Petronio in ni na zunaj nič posebnega. Poslopje je sicer obloženo s krasnim marmorjem, vendar stisnjeno — tako se zdi — med ostale meščanske hiše v ulici. Ojsto drugačen vtis dobiš, ko vstopiš. Najprej te pozdravi veličastna veža, ki je vsa obložena z originalno keramiko. Ta poslikana keramika pa je ročno delo slovenskega mojstra, ki je za izdelavo te stene potreboval več let. Stropi so opremljeni z muranskimi lestenci. V glavni dvorani imajo na stro-pu enega samega, ki pa porabi za 800 litr električnega toka na uro. Tudi uprizoritev Zale je porabila veliko več toka na uro, kot ga porabi vsa kostanjevičanska okolična vred. Oder ima namreč 130 električnih vodov, ki jih mojster razsvetljuje upravlja iz svoje kabine po elektronskem sistemu. Tako vsak trenutek lahko zamenja barvo luči v še tako oddaljenem kotu gledališča. Prav

tako je edinstveno ozvočena vsa gledališka hiša, delovni prostori pa so vsi povezani s telefoni. Gledališče ima v nadstropju še komorno gledališko dvorano, krasno opremljen bar, poseben bar za igralce ter ravno streho, na kateri je prav tako mogoče prirediti prireditve. Mala dvorana je opremljena z intarzijami akademkega slikarja Černigoja, eno izmed en v gledališču je opremlil mojster Špacial. Gledališče je prostorno, saj ima okoli šeststo mest. Parter in balkon sta opremljena z udobnimi fotelji, ki pa so vsi tako razporejeni, da gledalec z vsakega sedeža naravnost udobno spremlja predstavo. Stene balkona so obložene z izbranimi originalnimi jugoslovanskimi preprogami. Dvorana je izredno akustična in je tudi v tem pogledu vsek sodobnih dosežkov. Celoten projekt je delo znanega slovenskega arhitekta prof. Mihevc, ki pa je pritegnil vrsto najuglednejših strokovnjakov in sodelavcev.

Posebno presenečenje pomeni oder, ki ima spredaj sedemnajst metrov odprtine, celoten tloris pa tak, da bi kamion s prikolico mirno krožil po njem. Celoten oder je vrtljiv in se lahko scena v trenutku menja. Prav tako obstajajo vse možnosti, da s posebnimi vlaki lahko dvignejo vsako sceno pod strop. Tudi kulise vozijo na oder s posebnim dvigalom, kar delo zelo olajša. Vsi ti podatki, ki so sicer skopli, pa vendar kažejo, da je bilo dvaindevetdeset let Kostanjevičanom, ki so 26. junija stopili na deske kulturnega doma v Trstu, tesno pri srcu.

Mizarji so pod vodstvom Draga Jordana skrbno pripravljali sceno, Franci Baznik se je posvetil pripravi luči, Jože Kovačič zvočni opremi predstave, Dolfi Obu pa splošni organiza-

ciji. Ko je bila scena postavljena, smo se vsi začudili. Bila je majhna kakor nočna omarica v veliki prazni sobi, čim pa so posvetile luči, je izstopila iz vrane črnih plišastih zaves in bila lepša in učinkovitejša kot kdajkoli prej.

Tako sta bila prvi strah in malodušje kmalu premagana, kar je pgnala tudi prijaznost izkušenih gledaliških mojstrov, ki so bili s svojim delom in nasveti vsak trenutek na voljo. Se preden je stekla prva predstava, so bili že prijatelji, ki jih je zblížalo delo.

TO POT SE JE ZACELO SREČNO

V nedeljo zjutraj so bili igralci že ob štirih pred domom kulture v Kostanjevičah. Vstopili so v dva prostorna avtobusa podjetja Gorjanci in se v spremstvu Kompasove uslužbenke Anje Kranjc ter Angele Gatta odpravili proti Ljubljani. Po kratkem postanku sta avtobusa odpeljala dvaindevetdeset sodelujočih na pot proti morju. Carinske formalnosti so prav hitro minile, saj so nas na meji čakali predstavniki tržaške Slovenske prosvetne zveze, ki so že poprej najavili naš prihod. Po krožni vožnji po Trstu smo se ustavili na gradu Miramare, rezidenci brata avstrijskega cesarja Franca Jožefa, Grad, ki slovi po izredno lepi legi, prekrasnih parkih in edinstveni notranji opremlj, smo si z zanimanjem ogledali še posebej zato, ker smo pred nedavnim bili na ogledu avstrijskega dvora na Dunaju.

Toda čas nas je priganjal, že ob petih smo imeli v gledališču prvo predstavo in ob devetih (po italijanskem času, ki je za eno uro pred našim) še drugo. Morali smo na oder, nastopajoči pa na kosilo in k počitku.

OBCINSTVO JE ZASEDLO TUDI STOPNICE

Ze celih deset dni pred predstavo so Tržčani začeli z običajnimi naporvedni prireditve. Gledališče je končalo svojo sezono že z zadnjim dnem maja. Po tem datumu so prireditve v Trstu povečini le na prostem, ker je v zaprtih prostorih velika vročina. Prav zato ima kulturni dom v Trstu posebne ohlajevalne naprave, tako da je v gledališču zmeraj svež zrak in

Milana Medveška ni več

Ni še tako dolgo, kar smo v Novem mestu pokopali njegovega očeta, zdaj pa je iz Clevelanda v Ohio v ZDA prišla še ena pretresljiva vest, da je po operaciji in hudem trpljenju umrl Milan Medvešek, upravnik slovenskega dnevnika PROSVETA, ki izhaja v Chicagu. Star je bil 58 let. Po operaciji na žolčnem mehurju je bil s kratki-

mi presledki ves čas v neza-

Kljub vsem naporom in negi zdravniškega osebja v euclidski bolnišnici mu zaradi počenega žolčnega mehurja pred operacijo niso mogli oteti življenja. Ves kritičen čas so mu stale ob strani njegova žena Ann in hčerki Milena in Mira, ki sta prihiteli k njemu iz Chicaga.

Pokojni Milan Medvešek, tudi v stari domovini dobro poznan izseljenski družbeni delavec (saj je kmalu po vojni obiskal Jugoslavijo na povabilo Borisa Kidriča), se je vse od prihoda v Ameriko leta 1927 živo udeleževal na vseh kulturnih področjih v Clevelandu. Junija 1944 je postal pomožni urednik PROSVETE, leta 1950 pa je bil izvoljen za glavnega urednika. Julija 1952 je bil izvoljen za upravnika vseh publikacij Slovenske narodne podporne jednote (SNPJ). Svoje delo je opravljal predano in vestno do prerane smrti, ki ga je iztrgala iz kroga družine, sodelavcev in prijateljev 26. junija 1966.

Milan Medvešek je bil velik prijatelj svojega rodnega Novega mesta in Dolenjske. V zadnjem času je dvakrat obiskal staro domovino in nikdar se ni pozabil oglašiti tudi v našem uredništvu, kjer se je živo zanimal za uspehe in načrte DOLENJSKEGA LISTA.

Pogreb pokojnega Milana Medveška je bil 29. junija v Clevelandu na pokopališču Lakeview v Clevelandu. »SNPJ je z njim izgubila energičnega, delavnega in zvestega člana. Njegova smrt je največja izguba za njegovo družino in nič manjša za našo Jednoto,« z žalostjo ugotavljajo slovenski izseljenci v Združenih državah Amerike.

Užaloščeni družini izrekata globoko sožalje tudi v imenu naših bralcev uredništvo in uprava Dolenjskega lista!

Arhitekt Marjan Mušič (prvi od leve proti desni) leta 1961 ob podelitvi Trdinove nagrade, ki jo je prejel za svoje delo pri napredku urbanizma v Novem mestu

Arhitekt Marjan Mušič dopisni član jugoslovanske akademije

V nedeljo, 26. junija, je bil na svečani seji Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu izbran za dopisnega člana v njenem umetniškem razredu naš novomeški rojak arhitekt Marjan Mušič, redni profesor ljubljanske univerze. To visoko priznanje, ki ga je najstarejša in najuglednejša znanstvena in umetniška ustanova v naši državi in med južnimi Slovani sploh že petič podelila novomeškemu rojakom — prvi je bil te časti deležen prirodoslovec in prirodoslovni filozof prof. Ferdo Seidl že leta 1903, drugi pravnik dr. Melod Dolenc leta 1928, tretji slavist dr. Rajko Nahtigal leta 1931, četrti pa naš znani umetnik Božidar Jakac — velja akademiku Marjanu Mušiču za njegovo pomembno znanstveno in vzgojiteljsko delo, prav tako kot za njegove uspehe pri pravilnem reševanju spomeniškovarstvenih in urbanističnih problemov. Naš slovenski, daleč po svetu znani učenjak in est. umetnostni zgodovinar in konservator akademik dr. Franc Stelč je v svojih konservatorskih spo-

minih zapisal: »Izmed mlajših arhitektov se je mojim težnjam najbolj vneto odzval arh. Marjan Mušič, ki se je ob sodelovanju z menoj po drugi vojni razvil v enega najbolj uglednih jugoslovanskih zastopnikov arhitekturnega in urbanističnega spomeniškega varstva.«

Našemu rojaku, ki so mu prav urbanistični in spomeniški varstveni problemi Novega mesta že dolga leta posebno pri srcu, o čemer pričča vrsta študij in člankov, pobud in predlogov, predvsem pa vzorna ureditev Vrat in spomeniškega prostora, obnove stavb Studijske knjižnice, Muzeja in zavarovalnega zavoda ter po njem zasnovana nova podoba Glavnega trga, in katerega pomoč z njegovim velikim znanjem in iskreno osebno prizadetostjo domačine, nam je prav sedaj pri reševanju in pravilni usmeritvi aktualnega perspektivnega urbanističnega načrta Novega mesta še kako potrebna. Novomeščani in njegovi prijatelji za visoko priznanje iz srca čestitamo!

Prof. JANKO JARČ

Ob razstavi na Senovem

Te dni sem življenju hvaležen, kakor sem hvaležen tudi uglednim, vzornim vzgojiteljicam osnovne šole na Senovem. Njihovo zaupanje mi potrjuje, da naše likovno vzgojno delo le napreduje.

Prešernova družba širi svojo dejavnost

Da bi poživila zanimanje za lepo knjigo, razstave, publikacije in literarne večere, je začela Prešernova družba širiti svojo dejavnost. Za svoje potrebe bo uvedla časopis »Knjižna policca«, po zgledu zamejskih klubov ljubiteljev knjig pa bo ustanovila klube Prešernove družbe in zagotovila svojim članom delovni popust pri nakupu knjig tudi v drugih založbah. Oskrbovala jih bo tudi s seznama knjižnih novosti.

V trebanjski občini delujejo naslednji poverjeniki Prešernove družbe: Bojan Brezovar, Sentrupert; Anica Kržan, Trebnje; Stane Majzelj, Veliki Gaber; Tone Skušek, Bistrica; Mara Strajnar, Mirna; Jože Stefančič, Trebelno; Vera Trinkl, Franc Maras, Marija Dim in Marija Velikonja, vsi Trebnje. Ljubitelji knjig, obrnite se nanje!

M. KUGLER

Akademiki v Kočevju

Akademski pevski zbor »Tone Tomšič« zadovoljil ljubitelje resnejše narodne in umetne glasbe

23. junija je v dvorani kulturnega doma »Jože Šuško« v Kočevju pel Akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane. Zapeli so več starih narodnih (prirejenih) in starih ter novejših umetnih pesmi. Tako so imeli na sporedu Jakoba Gallusa »Nevoščljivce, zakaj ti ne ugaja moja pesem? (Mar je ne more razumeti?)«, Balado o mlinarju, Dečle, to mi povej. Pjesme iz Mjedimurja, Temne bore, Večerno pesem, Očenaš hlapca Jerneja, Na

obali Tibere, Ave Marijo in še več drugih. Poslušalci so izvajalce za ubrano petje nagradili s ploskanjem in jih po končanem programu kar niso pustili z odra, dokler niso za zaključek zapeli še nekaj narodnih.

Razveseljivo je, da je koncert privabil precej poslušalcev, čeprav ne toliko kot bi. Po končanem sporedu se je gostom zahvalil v imenu kulturno-prosvetnih organizacij in poslušalcev profesor Miloš Humek.

Pevci pred prazno dvorano

Večer opernih in operetnih melodij, ki ga je zavod za kulturo v Brežicah priredil za zaključek sezone, je 7. julija privabil le nekaj desetih poslušalcev. Pevci ljubljanske Opere so nastopili pred skoraj prazno dvorano. Mučnega vtisa, ki so ga ob tem dobili, najbrž ne bo lahko popraviti. Naj povemo, da je bilo celo prodajanje kart po domovih in ustanovah brez uspeha.

Artičani na Hrvaškem

Moški pevski zbor iz Artič je v nedeljo, 3. julija, nastopil v Dubravici na Hrvaškem. Pod vodstvom Milhe Halerja je ubrano zapel nekaj partizanskih pesmi in s svojim programom obogatil kulturni spored na proslavi dneva borcev.

primerna temperatura. Vstopnice so prodajali v tržaški knjigarni in so jih za popoldansko predstavo prodali že prvo popoldne. Zanimanje za vstopnice pa je čedalje bolj naraščalo. Prihajali so tudi iz drugih krajev in iz Gorice je vozil posebni avtobus. Ker je vstopnice zmanjkalo in ker je bilo gledališče zasedeno do zadnjega kotička, se je občinstvo poslužilo tudi stopnic ob straneh in sredi parterja.

Slednjič se je dvignil zastor. Za hip je objel nastopajoče leden strah. Beseda jim je bila nezmatna, kretanja okorna, kakor bi prvič nastopali. Toda iz dvorane je bilo čuti simpatije slovenske besede žejnih ljudi, te simpatije so naraščale od trenutka do trenutka in se slednjič sprožile v aplavz na odprti scena. Igralci so pozabili na vso moro, ki je dotlej ždela nad njimi, sprostiti so se in odigrali predstavo, kakršne se niso nikoli.

Ne samo Zala, Almira, Mirko, Davorin pa Iskender beg, Tresoglav, Mikl in Miklovka, tudi fant, kmet, stric in otrok so uglašeno igrali, kar jim tako nedvoumno priznava tržaški tisk in kar je tako veličastno izpričal prepolni avditorij kulturnega doma.

SLOVENSKA BESEDA JE BESEDA PRAZNIKA

Po večerni predstavi so bili na odprti sceni običajni nagovori, ki pa to pot niso bili običajni. Najprej je storil niso bili običajni. Najprej je storila slovenske prosvetne zveze v Trstu EDVIN ŠVAB, ki je pozdravil navzoče in se jim iskreno zahvalil za izredno doživetje. Dva fanta sta nato prinesla na oder kosarico z nageljni in gladolami, dekoriranimi s slovensko trobojnico in rdečim trakom. Šopek sta morala nesti dva, ker je bil tako velik. Med nastopajočimi je nastalo veliko presenečenje, saj takega šopka še nihče od nas nikoli ni videl. Tajnik Edvin Švab je nato izročil darilo Slovenske prosvetne zveze — umetniško sliko Roberta Hlavatyja. Slika predstavlja Trst in bo odšle visela v zbirki Gorjupove galerije v Kostanjevici. Nato je zbranim občinstvu spregovoril predsednik občinskega odbora SZDL iz Krškega tovariš Peter Markovič, ki je poudaril

pomembnost medsebojnih srečanj, skupnega sodelovanja in utrjevanja odnosov med sosedi. Občinstvo je govoril burno pozdravilo, na kar je spregovoril režiser predstave Lado Smrekar, ki je med drugim dejal: »Ni smo vam pripeljali umetnikov, pripeljali smo vam kmete z naših polj, ki prav zdaj valovijo v zlatem žitnem klasju, delavce iz tovarn, uslužbence iz podjetij in ustanov. Vse je med vas prignala ljubezen do našega in vašega materinega jezika, ljubezen, občudovanje in spoštovanje do tega edinstvenega hrama kulture, v katerem si plemenite svoja slovenska srca. Dragi bratje, ponosni smo, da smo smeli nastopiti v Trstu, za vselej nam bo ostal v srcu večer, ko smo skupaj z vami doživljali Cankarjev izrek: slovenska beseda je beseda praznika, vriska in petja.« Besede govornika so spremljale solze resnične ganjenosti vseh prisotnih in dolgotrajni aplavzi.

»PONOSNA SEM, DA SEM SLOVENKA«

Na predstavi zbrano občinstvo se je le počasi razšlo. Mnogi so prišli tudi mimo novinarjev, diplomatskih predstavnikov in sorodnikov nekatere igralcev v gledališke garderobe in še posebej stisnili roko posameznim igralcem in sodelujočim, ki so po drugi predstavi utrujeni posedli po garderobah. Med njimi je bila tudi priletna žena, ki je v gneči poiskala režiserja, mu stisnila roko in rekla: »Hvala, hvala, tako ste bili lepi, (mislila je na živo in pisano podobo množice narodnih noš, ki so delansko prav žarele pod razkošno lučjo nešteti reflektorjev!), da sem bila ponosna na vas in ponosna, ker sem Slovenka!«

Ko so igralci skoraj dve uri po predstavi zapuščali poslopje kulturnega doma, so nekateri ljudje še zmeraj stali pred vhodom, da bi jim čestitali in se poslovili od njih, kar nas je na vsej poti najbolj ganilo. Tudi mi smo bili tisto noč ponosni, ko smo videli, kako trdne in zavedne Slovence imamo onkraj meje.

V PADOVO IN BENETKE

Naslednji dan smo odpotovali v Padovo, kjer smo si ogledali to staro,

davno italijansko mesto z eno najstarejših univerz ter nekatere druge kulturne spomenike. Popoldne smo obiskali Benetke, ki so bile novo nepozabno doživetje. Tamkaj smo se zadržali šest ur in se ponoči odpeljali z Markovega trga po svetitem Canalu Grande. Pred odhodom so igralci zapeli pred Markovo cerkvijo znano slovensko pesem »Nocoj pa, oh nocoj...« V trenutku se je zbralo okoli pevecov toliko ljudi, ki so prosili, naj še kaj zapojejo, da bi skoraj imeli stitnosti s policijo. Poslovili smo se. Na Rimskem trgu smo vstopili v avtobus in se odpeljali. Kuharji in harmonikar Jernej Zagar so vso pot do Ljubljane grali. Naporno gostovanje je bilo za nami. Igralci so bili veseli, saj je njihovo dolgotrajno delo bilo kronano z velikim uspehom. Ko smo se vračali skozi Trst, so bile v tisku že prve vesti o nastopu. Z velikimi črkami je bilo že v naslovu povedano tole:

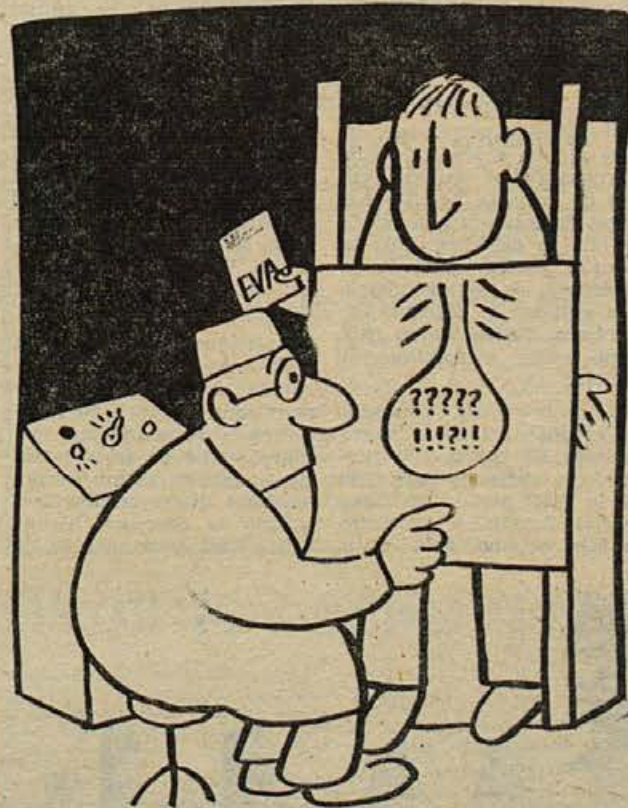
Izredno uspelo gostovanje amaterjev iz Kostanjevice na Krki! Za ljudsko igro »Miklova Zala« dvakrat natrpan Kulturni dom! Za amaterje visoko nadpovprečna in scensko slikovita izvedba! Nepopisano navdušenje gledalcev itd.

»SE NIKOLI NISEM BILA TAKO SREČNA«

Med igralci so ljudje različne starosti tam od sedmega pa do sedemdesetega leta. Ena takih je tudi Lojzka Kotarjeva. Vse življenje je služila in zdaj je v pokoju. Kar verjeti ni mogla, če režiser misli »zares«, ko jo je povabil, da bi nastopila. Dvakrat je ni bilo na vaje, ker pa je režiser vztrajal, je slednjič le prišla. Odtlej ni niti enkrat več manjkala, postala je ena najbolj zvestih sodelavk. V njenem življenju se je nekaj premaknilo, kar pričajo njene izjave: »Nisem vedela, da je tako lepo živeti!« Ko smo utrujeni zapuščali Benetke, smo jo vprašali, kako prenaša tak napor. Nasmehnila se je in rekla: »Se nikoli nisem bila tako srečna!«

Kulturno-prosvetnemu delavcu mora biti v veliko zadovoljstvo, če osreči enega samega človeka. Nam se je tokrat to posrečilo in se tudi sami grejemo ob tej drobni sreči.

Lado Smrekar

— Ojej, nekaj čudnega imate v želodcu!
— Pesem iz zbirke »EVA«, tovariš doktor!

POJASNILO: šest mladih »risarjev«, »strojepiscev« in običajnih nadebudnih piscev je pred kratkim izdalo knjigo »EVA«. Za uvod objavljajo mladi avtorji najprej 8 praznih strani, na to 8 strani velikih in malih pik in krogov, katerim sledi 9 strani s pisalnimi strojem »narisanih« pesmi; preostali del knjige so posvetili prozi in poeziji. »EVA« je izšla v samozaložbi, vsak avtor pa je, kot nas podučil naslovna stran knjige, »izdajatelj svojega dela.« »EVO« je v 600 izvodih natisnilo OP Gorenjski tisk v Kranju. Da ta najnovejši umotvor (ne tvor na um!) ne bi ostal nezabeležen v mili slovenski kulturni kritiki, mu dodajamo naš zgornji komentar.

Uredništvo Dolenjskega lista

Mar je treba po pravico v Beograd?

Pritožbe občanov na najvišje državne in republiške organe, posamezne funkcionarje in predsednika Tita imajo dostikrat čudno ozadje. Malokdo upravičeno išče pomoč izven meja domače občine in marsikdo ne ve, da vsaka pritožba, poslana na najvišja mesta, pride nazaj k tistemu občinskemu organu, kamor spada

Belokranjci imajo mnogo vplivnih znanstev še iz vojnih časov, zato dostikrat na uradih zagrozijo, če jim ne gre, kot bi želeli: Bo že... pisal! To vam bo pokazal! Osebo ga poznam! Z razlago občinskega referenta razburjivi ljudje niso zadovoljni, zato se pritožujejo v Beograd ali pa vsaj v Ljubljano. Pogledajmo nekaj primerov, ki so občane tako razjarili, da so se obrnili po pomoč na najvišja mesta.

Po toči zvoniti je prepozno

Neka Črnomaljška je bila zaradi nedovoljene trgovine obsojena na plačilo 70.000 dinarjev, pogojno za 1 leto, ter odvzem protipravne premoženjske koristi v znesku 164.840 din. Razen tega jo je v civilni pravdi nekdo iztožil za 135.650 din. Ko je ženska trgovala s tolikimi vsotami, ni mislila na kazen, zdaj, ko jo ima, trdi, da ne more plačati. Obročno plačevanje, kakršnega prizadeja zahteva, na sodišču ni možno, zasebna stranka pa tudi na to ne pristane, zato so ženski zagrozili z rubežem nepremičnin.

To se ji je zdela taka krivica, da se je pritožila na zvezno skupščino in tovarišiči Vičl Tomšič. Med drugim

je pisala:

— vam povem, da bom rajši pogrnala hišo v zrak, kakor imam zgled v Skofji Loki, če bi me hotel kdo vreč iz hiše, zaradi katere sem stradala...

Na vsak način je hotel biti logar

Neki tovariš iz okolice Črnomlja, že prileten, se je spomnil, da ga logarski poklic izredno veseli. Prosil je za zaposlitev v domačem kraju, a ker nima nobenih kvalifikacij, ga na to delovno mesto niso mogli sprejeti. Gozdno gospodarstvo pa mu je bilo pripravljeno nuditi zaposlitev gozdnega delavca. Ta tovariš pa si je logarski poklic, in to v domačem kraju, tako vtepel v glavo, da se je zaradi tega pritožil na izvršni svet SRS in na kabinet maršala Tita.

Ko z logarsko zadevo M. P. ni uspel, je ugotovil, da na občinskem sodišču ni nobene pravice in je pisal tovarišiči Vičl Tomšič:

— Ker je ravno danes 21. obletnica naše zmage, se obračam s prošnjo, ker na občinskem sodišču ni nobene pravice. Moja tožilka je na sodišču zaščitena kot medved v lovskem zakonu. Sodba je bila potrjena pri okrožnem sodišču, kar je jasen dokaz, da je zaščitena...

Za vikend ni denarja

Na občinski odbor ZB v Črnomlju je prispela prošnja za dodelitev 1,5 milijona dinarjev. Za posojilo je prosil nek tovariš iz Straže, ki ima tam lepo stanovanje v bloku in zaposlitev, rad pa bi popravil zidnico v Semiču. Ker so mu iz Črnomlja odgovorili, da imajo še pre malo sredstev na razpolago za popravila stanovanjskih hiš borcev in da za popravilo zidnice ne morejo dati, se je tovariš pritožil na izvršni svet in na »generalni sekretariat« predsednika republike... Kot vse druge je tudi njegova pritožba prišla nazaj v Črnomelj. Prizadeti pa zatrjuje, da še ne bo mirovala.

Za izjemo upravičena pritožba

Neka kmetovalka iz bližnje okolice Črnomlja se je pritožila (samo na občino) zaradi prevelikih davkov v primeri s sosedovimi. Poklicali so jo na upravo za dohodke in ji naročili, naj prinese s seboj vse lastniške dokumente. Ugotovili so, da je bila ženska pravilno obdavčena, njen sed pa je zaradi pomote občinskih uslužbencev plačeval namesto 426.000 din davkov na leto samo 133.000 dinarjev. Tovarišica sicer ni dose-

gla znižanja svojih družbenih obveznosti, pač pa pravico.

Lahko bi navedli še mnogo podobnih primerov. Občani imajo sicer po ustavi pravico do pritožbe, vendar morajo vedeti, da bodo ugodno rešeni le upravičeni ugovori. Kdor se poteguje za nekaj, kar je v nasprotju z veljavni mi zakoni, ne bo nič dosegel, četudi piše kabinetu maršala Tita.

NOVA ŠALA V SODRAŽICI

Za letošnji dan borca je Sodražica dobila novo šalo. Na vprašanje:

— Kje si bil za dan borca? — dobiš odgovor:

— I kje? Na otvoritvi poslovne stavbe!

Poslovna stavba namreč po treh letih gradnje kljub vsem zagotovilom ni bila dograjena do letošnjega dne borca. Zaradi teh zagotovil pa je neki vodilni uslužbenec Gradbenika menda zgubil stavo — šlo je za 10 ali 20 litrov vina.

Danilo Bučar - 70 letnik

Znani slovenski skladatelj Danilo Bučar slavi letos 70-letnico svojega plodnega življenja. Težko ga je najti doma, saj je zelo zavzet z delom pri ljubljanski RTV. Ker je po rodu Belokranjec, bo prav, da se ga ob življenjskem jubileju spomnimo v našem listu.

Danilo se je rodil v Črnomlju kot sin sodnika. Ko mu je bilo dve leti se je družina preselila v Novo mesto. V začetku ni kazal nobenega nagnjenja do glasbe. Doma so ga učili igrati razne instrumente, toda zaradi velike strogi gosti domači vzgojiteljev se Da-

nodil naskrivaj učiti igranja na klavir k sosedovim. Tam ga je dobil v roke znani novomeški glasbeni vzgojitelj in skladatelj Ignacij Hladnik. Pod njegovim vočstvom je pouk seveda hitro napredoval.

Danilo Bučar se je nato ob skrbni glasbeni vzgoji domačih in mojstra Ignacija Hladnika še bolj razvijal. Hladnik ga je učil glasbo tudi na novomeški gimnaziji. Ker je vedel, da ima mladi Nilo v sebi izreden talent, mu je svetoval: »Uči se kar sam, jaz te bom le vsako toliko prekontroliral!«

Od takrat pa vse do zdaj je bil Danilo Bučar nenehno službenik glasbe. Med novomeškimi djanki je ustanovil orkestre in tudi sam komponiral. Z ženo Metko sta v dneh, ko je bil član ljubljanskega Sentjakobskega gledališča, ustvarila precej spevov. Njegove opere o študentih, smučarjih in razne druge so bile tako priljubljene, da niso kot mlad učitelj nobene zamudil.

Na razna besedila je pisal skladbe za soliste in zbor. Največ skladb je napisal na besedila svojega novomeškega prijatelja Viktorja Markiča, pa Ovetka Golarja in drugih. Njegov glasbeni opus je obsežen in pester. Zato slišimo njegove skladbe iz radijskih oddaj in s koncertnih odrov.

Posebno radi pojo prelepe Bučarjeve melodije pevski zbori naših izseljencev v Ameriki in drugod, ker jih spominjajo prijetni akordi in melodije doleneškega glasbenega ustvarjalca na staro domovino. Zato je Danilo Bučar znan kot skladatelj doma in širpo po svetu, kjer živi razkropljeni slovenski rod, ki ga povezujejo skladbe našega jubilarja. Stevilni rojaki, prijatelji in znanci mu želimo, naj še dolgo živi in ustvarja!

JOZE ZUPANČIČ iz Litije

nilo ni navduševal za glasbo. Lahko si mislite, kako je bil nato, ko so nad njim že vsi obupali, oče presenečen, ko mu je 7-letni Danilo za rojstni dan obeteno zaigral na klavirju dve njegovi skladbi. Oče je bil tako srečen, da so se mu oči zasolele, mali Nilo pa je dobil 5-kronski srebrni tolar.

Skrivnost se je seveda takoj razjasnila: Nilo, ki so mu strogi domači učitelji presedali, se je

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA 1965/66 V GLASBENI SOLI

Letošnje leto je pomenilo težko preizkušnjo

Z javnim nastopom 23. junija v Domu kulture je glasbena šola uspešno končala šolsko leto. Po leg solističnih točk so učenci pokazali svoje delo v zboru cimbabov, mladinskem godalnem orkestru, harmonikarskem zboru in v mladinskem pevskem zboru. Prireditev je bila le skromen preizkus dela učencev, ki so obiskovali novomeško glasbeno šolo.

V preteklem šolskem letu je obiskovalo šolo 145 učencev. Od teh je bilo v pripravi — zboru cimbabov 23 otrok od 4. — 9. leta starosti. Starejši otroci in mladina so se učili raznih instrumentov. Teh je bilo 117. Poleg instrumenta se je vsak učenec učil še nauka o glasbi. Vsi pa so obvezno sodelovali v enem izmed ansamblov šole, ki so ustanovljeni z namenom, da bi pridobili mlade glasbenike za delo v zborih in orkestrih. Tako je mladinski pevski zbor imel 50 članov, mladinski orkester 19 in harmonikarski zbor 8 članov. Veselje do tega dela v glasbeni šoli so pokazali učenci predvsem z rednim obiskom na vajah in z disciplino, tako da smo pri tem delu zabeležili najmanj izostankov.

Ob koncu šolskega leta so učenci opravljali prestopne izpite iz instrumenta in nauka o glasbi. Kljub strogim merilom izpitnih komisij je povprečna ocena pri instrumentih 4,2, pri nauku o glasbi 3,8. Pri skupinskem delu, kjer so učenci tudi ocenjeni, pa 4,9, torej skoraj odlično.

Letošnje šolsko leto je pomenilo za učiteljski zbor, predvsem pa za učence, težko preizkušnjo, saj je bil delovni načrt šole tolikšen, da so nekateri podvomili, da bo izvršen. Nekateri učenci so se učili dva instrumenta, nauk o glasbi, sodelovali v pevskem zboru in orkestru, npr. Ovetka Avbar, Irena Mahajnc, Bogdan Avbar, Anica Sekoranja, Polonca Zabkar, drugi pa so poleg obveznih predmetov in ansambla bili pripravljeni ob vsakem času na vajo za nastop, kjer so spremljali svojega součence, prevzeli rediteljsko službo na nastopih ali napovedovali, npr. Alenka Primožič, Marjeta Cvelbar, Lučka Gortnar, Irena Gostiša, Polonca Solmajer, brata Sveta, Ovetka Zalo, Andrej Blažič, brata Grlica in še in še bi lahko naštevali. Nekateri otroci so bili vsak dan v glasbeni šoli, kjer so trdno delali. Šola je imela 4 interne nastope, na katerih je sodelovalo 78 učencev s 75 skladbami, javen nastop ob koncu prvega polletja, kjer je sodelovalo 34 učencev z 28 skladbami. Na javnem nastopu ob koncu šolskega leta so sodelovali skoraj vsi učenci. Na srečanju mladih glasbenikov glasbenih šol Novo mesto, Krško in Brežice je sodelovalo 15 učencev naše šole. Pripravili so program za proslavo prvega maja v tovarni zdravil KRKA v Novem mestu. Tudi na proslavi 27. aprila v osnovni šoli je sodelovala glasbena šola. Na svečanosti ob 100-letnici rojstva skladatelja Ignacija Hladnika so učenci izva-

jali skladbe slovenskih avtorjev in brali odlomke iz skladateljev literarnih del in pisem. 15. junija je bil v Dolenjski galeriji večer skladb Marjana Kozine. Šola je bila povabljena na srečanje mladih glasbenikov v Ljubljani in na javni koncert v studio Radia Ljubljana 12. junija. Istega dne je bil mladinski pevski zbor šole povabljen v Zagorje na prijateljsko srečanje mladinskih zborov Avstrije in Slovenije. Za Radio Ljubljana je šola posnela tri dvajsetminutne oddaje. Prvo z naslovom »Mladi potepuha, drugo, posvečeno skladatelju Marjanu Kozinu, tretjo pa za oddajo »Uspehi glasbenih šol v preteklem šolskem letu«. Z manjšim programom je šola sodelovala tudi na proslavi dneva borca 2. junija v Domu ljudske prosvete. Poleg tega so učenci pomagali pri organizaciji večera komorne glasbe, na katerem je bil gost Karloviški godalni kvartet.

Vse to je skromna bilanca izven šolskega dela. Glasbena šola dela po predpisanih učnih načrtih. Kot vsi učni načrti so tudi naši zelo zahtevni. Učenci morajo vsak dan vaditi in se učiti, če hočejo predpisano snov obvladati s tehnične in muzikalne plati. Ni čudno, če so tako obremenjeni otroci vsak dan v glasbeni šoli.

In na koncu še ugotovitev, da so učenci glasbene šole tudi zelo dobri učenci v splošnoizobraževalnih šolah in vestni delavci na službenih mestih. ERNEST JAZBEC

Kako se je kočevska gimnazija ponašila?

Od ustanovitve leta 1874 do razsula Avstrije je bila kočevska nižja (nekaj časa tudi popolna) gimnazija šola pretežno nemško govorečih dijakov — Njeni slovenski dijaki so postali zgledni branilci narodove svobode med NOV

»Gromska strela, gimnazija naj bo nemška!« so vztrajali odborniki kočevske občine na seji 4. januarja 1871, ko so se s 13 proti dvema glasovoma odločili za ustanovitev takega zavoda v Kočevju. Proti sta glasovala Matija Jaklič in Gregor Jonke, ki očitno nista bila za to, da dobi Kočevsko s to gimnazijo novo trdnjavo nemštva.

Za novi objekt so si po tej seji zagrizeno prizadevali, dokler ni bila v letu 1874 gimnazijska stavba sezidana. Ves čas do razpada Avstrije oziroma do šolskega leta 1918-19 je bila to predvsem šola za Nemce. Avstrijska vlada je poskrbela, da je bila gimnazija sodobno in zadostno opremljena. Nedvomno so jo k temu vodili germanizacijski razlogi.

Ko se je v (nižji) gimnaziji pričel pouk, je imelo mesto Kočevje 156 hiš in 1163 prebivalcev. Občina je štela 4.240 hiš in 18.785 prebivalcev (brez mesta). Zaledje za gimnazijo je bilo majhno, zato sprva

šola ni imela veliko dijakov. Število dijakov se je povečalo leta 1881, ko je Janez Stampfl iz Raven pri Kočevski Reki daroval 100.000 goldinarjev za 47 dijaških ustanov, vendar samo za dijake nemške narodnosti. V šolo pa so kljub temu začeli pogostejše stopati slovenski dijaki.

V šolskem letu 1910/11 je prišlo na 147 nemških dijakov in 12 slovenskih, v šolskem letu 1918/19 še 54 Nemcev na 10 Slovencev, po razsulu Avstrije pa je bilo razmerje med nemškimi in slovenskimi dijaki čedalje bolj ugodno za Slovence. Ko so 1923 odprli višje razrede, je

bilo na 127 slovenskih 17 nemških dijakov. V šolskem letu 1935/36, ko se je število dijakov več kot podvojilo, je prišlo na 263 slovensko govorečih le 48 nemško govorečih srednješolcev. Ko so kasneje spet odpravljali višje razrede, je nemški vpliv v gimnaziji (vsaj legalno) usahnil.

V gimnaziji je ostala generacija dijakov, ki je bila zvečine napredno usmerjena. Ta pripadnost se je najbolj izkazala v najtežji preizkušnji slovenskega naroda. Nekdanji dijaki kočevske gimnazije in tisti, ki jih je okupacija zatekla v šolskih klopih, so se v velikem številu udeležili narodnoosvobodilnega boja. Zrtev ni bilo malo. Nemalo dijakov kočevske gimnazije je zasedlo važne položaje že med vojno, po osvoboditvi pa so krepko pomagali pri ureditvi nove domovine in družbenega življenja.

A. Arko

Slabe izkušnje z združevanji

Podjetje TESNILKA iz Medvoda je predlagala kolektivu Pletilnica žičnih mrež iz Sodražice, da se združita. O tem predlogu je na zadnji seji razpravljala tudi občinska skupščina.

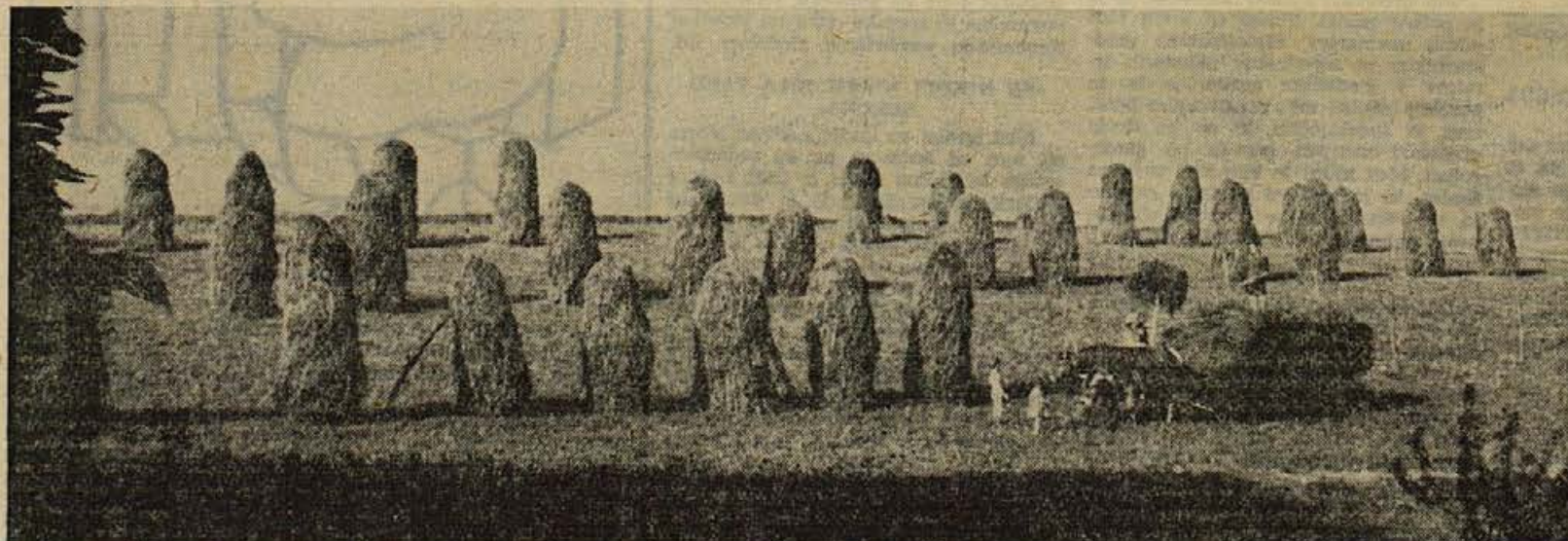
Zal pa imajo v ribniški ob-

čini z združenjem delovnih kolektivov slabe izkušnje. Tako se je npr. odcepil od INLES kočevski obrat, ki se je komaj nekaj let prej priključil temu podjetju. Tudi združevanje kmetijskih zadrug je prineslo na vasi več slabega

kot dobrega. Neko ljubljansko podjetje pa je pred združitvijo z ribniškim obratom objubiljalo, kaj vse bo urenilo in dalo kraju ter da bo s konkurenco onemogočilo neko drugo konkurenčno podjetje in bo imel tako domači obrat več prometa. Po združitvi pa se je zgodilo prav nasprotno. Matično podjetje je pobralo sklade ribniškega obrata, dalo pa je kraju le štiriindvajseti del tistega, kar je vzelo. Konkurenta niso uničili, ampak ima zdaj kar trilekarski več prometa kot ribniški obrat, čeprav je imel pred združitvijo domači obrat več prometa kot konkurent. Takih slabih izkušenj imajo v Ribnici še več.

V Ribnici pravijo, da bodo pri bodočih združevanjih previdni, saj so strokovnjaki nekaterih večjih podjetij res pravi »strokovnjaki« (za vzeči) in celo hujski kot Ribničanje, katerih izrek »Če sm obljubo, še najsm dau« je splošno znan.

V Ribnici celo menijo, da bi bilo dobro proučiti, ali ne bi kazalo nekaterih združenih delovnih organizacij spet osamosvojiti.

POLETJE

Foto: Polde Grahek

Na njivah so žanjice in kombajni

Kmetje se veselijo dobre letine — Zadrugi v Brežicah in na Bizeljskem sta zadovoljni z gospodarjenjem v prvem četrtletju — Začasne omejitve pri pitanju živine

Kmetovalci in obe kmetijsko zadrugi v občini Brežice pričakujejo letos normalno letino. Vremenske razmere so bile na splošno ugodne, prizadetih je le nekaj vinogradniških krajev, ki jim toča tudi to poletje ni prizanesla. Te dni se povsod začne žetev. Na njivah so žanjice in kombajni. Žito je lepo, kar je bilo po normalni setvi tudi pričakovati. V kmetijstvu se je letos precej povečala poraba umetnih gnojil. To je razveseljiv podatek. V družbenem sektorju be-

ležita obe zadrugi ugodnejše rezultate kot preteklo leto. Na Bizeljskem pripisujejo to ugodni prodaji vina in re-produkcijskega materiala. Zadruga je začasno opustila pitanje živine. Kmetijski zadrugi v Brežicah je pripomogla k uspehom v prvem četrtletju prav živinoreja, delno pa tudi trgovinska dejavnost. Po prvih štirih mesecih ji je ostalo 259.260 N-din dohodka, medtem ko je bil rezultat ob koncu leta 1965 negativen. V kmetijskem obratu KGP

Brežice so imeli ob koncu prvega četrtletja 33.100 N-din izgube, čeprav so za 30 odst. povečali realizacijo. Podjetje išče rešitve v tem, da bi nerentabilni obrat priložilo zadrugi. Kolektiv obrata pa meni, da bi bili stroški pravilne porazdeljeni na vse enote. Pri pitanju živine je na splošno pričakovati omejitve, ker izvoz ne gre tako, kot je bil zastavljen. Ovirajo ga tudi nizke cene mesa in živine na svetovnem tržišču.

»Hvala lepa, štipendistov ne sprejemamo!«

Potrebe po strokovnjakih izražajo predstavniki kolektivov le v besedah, ko pa je treba dejanj, se strokovnjakov otepajo

Občinska skupščina v Brežicah je do sedaj podeljevala štipendije za študij raznih poklicev. Z letošnjim letom pa je prevzel štipendiranje sklad za šolstvo, ki bo razpisoval le štipendije za potrebe šolskih zavodov. Prosvetna stroka je bila že doslej vseskozi najbolj zastopana. V minulem šolskem letu je prejemale štipendije 8 slušateljev filozofske fakultete, 1 slušatelj naravoslovne fakultete, 13 študentov pedagoške akademije, 17 učiteljskih inštruktov, 6 dijakov srednje šole za telesno kulturo, 1 dijak srednje glasbene šole in 1 dijak srednje vzgojiteljske šole. Vseh študentov iz prosvetne stroke je torej 47.

Druge poklice študira 23 štipendistov. Od tega jih je 6 na visokih šolah, 4 do na višjih šolah in 13 na srednjih šolah. Zastopane so gradbena, pravna, ekonomska in medicinska fakulteta, višja ko-

mercijska šola in višja šola za socialne delavce, gradbena srednja šola, srednja šola za zdravstvene delavce, gostinska srednja šola in vrtinarska srednja šola. Skupščina je obvestila delovne organizacije o štipendistih konec maja in jih prosila, naj do 10. junija sporoče, katere štipendiste so pripravljene prevzeti. Večina teh študentov bo končala šolanje že čez leto ali dve. Podjetja so poslala le štiri

odgovore in še te zavrnilne. Nekaj ustnih obljub so dali gostinski kolektivi za štipendiranje kuharjev in natakarjev, ki se bodo jeseni vpisali v zadnji letnik. Ekonomsko fakulteto končuje letos 1 slušatelj, vendar tudi ekonomista nikjer ne potrebujejo. Potrebe po strokovnjakih izražajo torej le v besedah, ko pa je treba dejanj, se strokovnjakov otepajo.

J. I.

200 šolarjev gre v Savudrijo

Odziv otrok za letovanje v počitniški skupnosti v Savudriji je na brežiških šolah letos veliko večji od lanskega. Počitnice ob morju si bo privoščilo nad 200 otrok. Občinska skupščina je namenila za letovanja otrok iz socialno šibkih družin 8.000 N din. S tem denarjem je omogočila brezplačno letovanje po enemu učencu z vsake šole, dvema z vsake šole pa je prispevala polovično oskrbnino. V prvi skupini so letovali v Savudriji predšolski otroci, počitnice pa so rezervirali

ne za šolarje. Zadnja skupina bo odšla na morje v septembru. Največ otrok pošiljajo na morje zunanje šole, Artilce, Pišce in Dobova. Iz artilske šole se jih je prijavilo za Savudrijo 24, iz Pišec in Dobove pa po 20. Z Bizeljskega bo letovalo 8 učencev, iz Čerkel 3, z manjših podružničnih šol pa le po 2. Najteže je dobiti prijave iz krajev ob desnem bregu Krke, kjer se je zgodilo celo, da starši niso hoteli poslati na morje otroka niti brezplačno.

Pridite in darujte kri!

Občinski odbor Rdečega križa iz Brežic spet poziva prebivalstvo, da bi se kar najbolj številno odzvalo bližnji krvodajalski akciji. Skupina zdravstvenih delavcev transfuzijskega zavoda iz Ljubljane bo odzvedala 19. julija kri na Bizeljskem, 20. in 21. julija pa v Brežicah. Kri daruje lahko vsak zdrav človek od 18. do 65. leta starosti. Kdorkoli se bo vabilu odzval, bo poprej temeljito pregledan, in če ne bo zdrav, mu krvi ne bodo

odvzeli. Vsi, ki imajo visok krvni pritisk, naj se akcije zagotovo udeležijo in darujejo kri, ki jo bodo konzervirali in nato z njo rešili življenje marsikateremu smrtno zapisanemu bolniku.

Samo 14 dijakov je padlo

Gimnazija v Brežicah je zabeležila ob zaključku šolskega leta 1965-66 dobre učne uspehe, saj je v vseh štirih razredih izdelalo 70,93 odst. dijakov. Pravico do popravnega izpita ima 75 dijakov in le 14 je takih, ki razreda niso napravili. Če upoštevamo, da so bila letos merila za ocenjevanje ostrejša kot doslej, potem so uspehi zadovoljivi in končne ocene označujejo resna prizadevanja večine dijakov.

Brežice - Rigonce nova avtobusna proga

Avtobusno podjetje SAP Ljubljana je 1. junija uvedlo novo avtobusno progo Brežice-Mostec-Dobova-Rigonce. Proga obratuje le ob delavniških veselih pa so jo zlasti v Dobovi, ker imajo še več zvez z Brežicami, pa tudi ljudje z onstran Sotle, ki imajo na naši strani pogosto opravke.

Gorenjski otroci v Brežicah

V ponedeljek, 4. julija, se je na Krki pričel plavalni tečaj, ki ga obiskuje tudi 11 otrok iz bohinskega kota. Ti otroci so gostje desetih brežiških družin. V zameno bodo sprejeli bohinski stariši pozimi na počitnice otroke iz Brežic. Gorenjci se med brežiškimi vrstniki zelo dobro počutijo.

Če si bolan in v staležu, počivaj!

V »Celulozi« se bodo lotili bolniških tudi s pravilnikom o delovnih razmerjih — Zavoljo ustalitve delovne sile se je močno zmanjšalo število nesreč pri delu

Samoupravni organi v Tovarni papirja in celuloze v Krškem so pred nedavnim razpravljali o delu obratne ambulante in o varnosti pri delu. V tovarni je povprečno 5 odst. bolniških izostankov, kar je vsekakor preveč. Posledica so nadure, slabša ren-

tabilnost v proizvodnji, več zaposlenih itd. Po mnenju zdravnika iz obratne ambulante je zdravstveno stanje zaposlenih zadovoljivo, število bolniških pa je torej odvisno predvsem od članov kolektiva. Pri tem je, kot so ugotovili, brez dvoma

zelo pomembna kontrola tistih, ki so v staležu. Dosedanja kontrola na domu je bila nezadostna, člane kolektiva, ki v času, ko so na bolniškem dopustu, doma delajo, pa bi bilo treba kaznovati tudi v podjetju. V zvezi s tem bo treba dopolniti pravilnik o delovnih razmerjih in v njem oceniti kršitev bolniškega staleža kot hujšo kršitev delovnih dolžnosti.

Razpravljali so tudi o vse pogostejših okvarah na slušnih organih delavcev. To je posledica velikega ropota na nekaterih delovnih mestih. Sklenili so namestiti dušilce ropota. Nasreč pri delu je v primerjavi z l. 1964 za skoraj polovico manj. V tovarni so zdaj predvsem stalni delavci, ti pa vedo, kako je treba ravnati s stroji, da ne pride do nesreč.

Pavk

Kosilnice BCS za dinarje

Kosilnice, ki jih je AGROKOMBINAT Krško nabavil letos za potrebe zasebnih kmetov, so ponekod že v polnem obratovanju. Od naročenih 20

večjih kosilnic so jih 17 že dobili. Od tega so 7 prodali kooperantom, 6 pa nekooperantom. Kooperantom kreditira del kupnine za 4 mesece AGROKOMBINAT, ostali pa morajo ob nakupu plačati celo vsoto. AGROKOMBINAT ima naročenih še 25 manjših kosilnic ALPINA, vendar jih še niso dobili.

Poplavljen klet v hotelu Zaradi nepravilno speljanih odtočnih kanalov je ob vsakem večjem nalivu poplavljen klet v hotelu SREMČ v Krškem. Uprava hotela se že dalj časa poteguje pri zavarovalnici za povrnitev škode, sodišče pa raziskuje, kdo je zakrivil nestrokovno delo pri kanalizaciji.

Priznanje krvodajalcem

Terenska organizacija RK Krško levi breg je včeraj podelila priznanja 57 krvodajalcem: 11 krvodajalec je prejelo zlato značko, 37 srebrno, precej pa jih je prejelo diplome za sodelovanje in pomoč pri organiziranju krvodajalskih akcij.

Na žalost je opaziti, da je odziv za odvzem krvi iz leta v leto manjši, čeprav bi bilo pričakovati nasprotno. To bo skušal občinski odbor RK Krško letos popraviti, saj bo že v juliju ponovno organiziran odvzem krvi za krško občino.

Pavk

Novo dvostezno kegljišče v Krškem

Na dan borca 4. julija so v Krškem odprli moderno opremljeno dvostezno kegljišče. Za izgradnjo je bilo veliko zanimanje, saj od leta 1955 v Krškem ni bilo kegljišča, medtem ko jih je bilo pred vojno celo več. Največ zaslug za dograditev imajo komisija za rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu, pa tudi vse ostale organizacije, ki so prispevale materialno ali finančno pomoč. Kegljjišče je dano v upravljanje Občinski zvezi za telesno kulturo.

Skupno sodelovanje

29. junija je bil v Krškem skupni sestanek sekretariata plavalne zveze Slovenije, PK Celulozar in predstavnikov občinske zveze za telesno kulturo. Namen sestanka je bil ugotoviti odnose med PZS in PK Celulozar, rešiti nekatera organizacijska vprašanja in najti pot za uspešno prebroditev finančne krize kluba in PZS.

Ugotovili so, da ima Celulozar vse moralne in delno tudi materialne pogoje za sodelovanje na letošnjih republiških prvenstvih.

v. n.

Cizelj zmagovalac

Sahovski klub Krško je v po-častitev občinskega praznika priredil brzopotezni turnir, na katerem je sodelovalo le 8 šahistov. Zmagal je Cizelj (brez poraza), sledi pa: Levičar (6 točk), Novak (5) Zupanc (4), Horvat in Colarič (2,5), Šepetavc (1) in Mlakar (brez točke).

Pavk

Dva nova trenerja

Pretekli mesec sta v Seči na seminarju, ki ga je organizirala Zveza za telesno kulturo Slovenije in VSTK Ljubljana, opravila implet za plavalnska trenerja izredna slušatelja enoletne trenerške šole Živko Šebek in Franc Humar. Tako je Celulozar dobil dva nova trenerja, ki se bosta lahko uspešno vključila v delo z mladimi plavalci.

v. n.

Obdarili so rudarske upokojece

V okviru proslave, ki je bila na predvečer rudarskega praznika na Senovem, so 50 rudarjem — upokojevcem podarili ročne ure »Raketa« in podelili diplome s priznanjem za dolgoletno težko delo v rudniku. S tem so lepo pokazali, da se je treba včasih spomniti tudi upokojevcem.

Na proslavi je sodeloval tudi KPD »Slovenski narodni dom« iz Zagreba, ki je s svojim moškim in mešanim pevskim zborom poživljal proslavo. Oba zbora sta po vsaki izvedeni točki doživela buren aplavz. Na koncu proslave pa jim je predsednik »Svobode« Senovo tov. Tone Pleterški poklonil šopek cvetja in se jim zahvalil za obisk in nastop na proslavi.

R. K.

Pomagajmo in darujmo kri!

V juniju, ko praznujemo dan krvodajalcev, je bilo več proslav tudi v krški občini. Na slovesen način so se oddolžili za nesebičnost in požrtvovalnost krvodajalcem v Brestanici, na Vidmu in na Senovem. Na proslavah so razdelili 16 zlatih značk, 75 srebrnih značk in 35 diplom zaslužnim krvodajalcem.

Z akcijo krvodajalstva organizacija RK nadaljuje in bo novi prostovoljni odvzem krvi letos 15. julija na Senovem, 16. julija v Brestanici, 27. in 28. julija v Krškem in 29. julija v Kostanjevici. Kri bo odzvedal Zavod za transfuzijo krvi iz Ljubljane. Organizacija RK prosi vodstva delovnih organizacij, sindikalne podružnice in vse družbeno-politične organizacije, naj pomagajo v pripravah na odvzem krvi, zlasti pa vabimo vodilne uslužbenke, naj dajo kot krvodajalci zgled ostalim!

DROBNE S SENOVEGA

■ 5 ZLATIH IN 23 SREBRNIH ZNAČEK je kot priznanje za večkratno darovanje krvi podelil krajevni odbor RK Senovo prejšnji teden na sprejemu vseh rednih krvodajalcev s Senovega. Novim krvodajalcem, ki jih je kar precej, so podarili rdeč nagelj.

■ ZALNO KOMEMORACIJO S SLAVJEM je pred spomenikom padlim partizanov na Jevši priredil na dan borca, 4. julija, krajevni odbor Zveze borcev Senovo. Na tem mestu je leta 1943 okupator s pomočjo izdajalca pobil 23 borcev.

■ KRVODAJALSKO AKCIJO NA SENOVEM bo 15. julija izvedel Zavod za odvzem in darovanje krvi iz Ljubljane. Krajevni odbor RK Senovo se skupaj z odborom SZDL že pripravlja na to akcijo in zbira darovalce. Ljudi, ki razumejo potrebo po krvi, pozivamo, da se krvodajalske akci-

je udeležijo v čim večjem številu. ■ SREČKE JUGOSLOVANSKE LOTERIJE na Senovem še dalj časa ni mogoče kupiti. Tako morajo Senovčani, ki upajo v srečo, kupovati srečke v Krškem, kamor morajo hoditi tudi po morebitne dobitke. Zaradi tega vlada med senovskimi srečolovci negotovost. Želijo, da bi se prodaja in zamenjava srečk za dobitke uredila na senovski pošti ali v trafiki.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Amalija Božičnik iz Kriza — Ivana, Angela Jeler iz Dobrave — Jožeta, Stefka Nepožlan iz Sevnice — Benjamina, Marija Borovinšek iz Kriza — deklico, Marija Cvetković iz Sel — Metko, Marija Krkač z Bizeljskega — Dražena; Anđelka Pečnik s Senovega — Jasno, Anica Bogovič iz Raven — Antona, Marija Sotošek iz Starega grada — Metko, Ivanka Stefančič iz Gor. Pirošice — Martino, Ana Jazbec iz Zabuškova — Vlasto, Pavla Popelar iz Dražanja — Martino, Marija Pijan iz Radeča — Jožico, Terezija Bučar iz Zagreba — Ruth, Franciška Klemenčič iz Ostrca — Martino, Ljubica Jurkovič iz Samobora — Ksenjo, Terezija Urbanč iz Rače vasi — deklico, Amalija Dimberk iz Dobove — dečka, Marija Božič iz Zagorskega sela — dečka, Dragica Jankovič iz Sp. Pohance — Mitja.

BREŽIŠKE VESTI

Omajani ugled se težko popravi!

Nezdrave razmere v dragatuški mladinski organizaciji

Pred meseci smo poročali o dragatuški mladini, češ da se je pod novim vodstvom uspešneje lotila dela, toda poznejši dogodki kažejo, da je bila hvala preuranjena.

Mladinci so res imeli veliko načrtov, toda malokaterga so uresničili, ker so se ukvarjali predvsem z orga-

nizacijo plesnih zabav. Nihče jim ne krati tega veselja, saj imajo pravico do zabave, vendar prave zabave. Take, kakšne so včasih prirejali dragatuški mladinci, vaščanom niso bile všeč. Pobiti kozarci, politi in umazane stene in vse polno cigaret-nih ogorkov po tleh je pričalo, da zabava ni bila taka, kakršno mladini priporočamo.

Razen tega je kaj čudno, da je vodstvo mladinskega aktiva venomer tarnalo zaradi denarja. Če pa so ga pri kakšni organizaciji ali vodstvu v Črnomlju le dobili, so ga večkrat »zalumpali«. Niso bili voljni organizirati take dejavnosti, s katero bi v blagajno priteklo vsaj nekaj prisluženega denarja, pač pa so se pred kratkim postavili z drugačno akcijo, ki presega mero dostojnosti. Neke noči so vinjeni zavlekli klopi izpred hiš na vaško lipo, vprežni voz pa postavili povprek čez cesto.

Vse to kaže, da razmere v tem mladinskem aktivu ni-

so zdrave. In kaj je ukrenil odbor aktiva ZMS? V resničnih mladinskih akcijah so bili nekateri člani delavni le v besedah, v dejanjih pa bolj pri cerkvenih obredih.

Če vsa vas ve za napake, ki so se dogajale v mladinski organizaciji, bi vsekakor zanje lahko vedele tudi vaše organizacije, katerih naloga je mladino usmerjati. Toda vodstva organizacij niso nič ukrenila, zato prav gotovo nosijo del krivde. Kdo bo zdaj napravil red in poskrbel za ugled aktiva ZMS med vaščani? Kdorkoli že, težko in odgovorno delo bo imel!

Za pralne stroje precej zanimanja

V samopostrežni trgovini Prehrane v Črnomlju so pred kratkim začeli zbirati prijave in vplačila za nakup italijanskih pralnih strojev znamke CANDY. Te pralne stroje, ki operejo naenkrat 5 kg suhega perila in veljajo okoli 360.000 dinarjev, posreduje kupcem centrala podjetja Prehrana v Ljubljani. Med potrošniki iz Črnomlja in tudi iz okolice, je zanje precej zanimanja.

Smreka na stavbi AMD

Za postajo LM gradi črnomaljsko avto-moto društvo lastno stavbo z nekaj garažami, društvenimi prostori in delavnico za popravilo lastnih vozil. Delavnico in prišče bodo lahko uporabljali tudi člani AMD, ki si znajo sami pomagati, če je avtomobil potreben popravila. AMD gradi stavbo z lastnimi sredstvi in v lastni režiji. Veljala bo okoli 7,5 milijonov dinarjev in računajo, da bo letos končana.

DROBNI IZ SEMIČA

PRED NEDAVNIM so semiški krovci pokrili koč na Smuku, kje pa so naredili streljivo, zdaj pa potrebna dela opravljajo mizarji. Računajo, da bo koč nared za otvoritev že za dan vsta-

je, 22. julija. ZETEV JECMENA je že končana, medtem ko pšenico še žanjejo. Na semškem področju je letos že več kot 400 motornih kosilnic, največ znamke ALPINA, ki ljudem prihranijo precej težkega dela. Za kosilnice je vse več zanimanja tudi zaradi tega, ker primanjkuje delovne sile.

TVD Partizan v Semiču je po nekajletnem počitku spet oživel. S prostovoljnimi delom so člani Partizana in šolska mladina uredili igrišče, na katerem je bil junija že nastop. Več kot 1000 gledalcev iz Semiča in okoliških vasi je prišlo na otvoritev.

Foto: Franc Derganc

Kočevska podjetja grade novo cesto

Nova cesta bo veljala 20 milijonov starih dinarjev. Zgrajena bo v dveh mesecih

Pred kratkim so se predstavili pomembnejši kočevski podjetji v načelu sporazume, da bodo podjetja financirala gradnjo nove trase Tomšičeve ceste od železniškega podvoza do Mlekarnice. Stara Tomšičeva cesta je namreč dotrajala. Nova cesta bo del bodoče obvozne ceste, ki bo potekala še naprej mimo Šeškovega doma in se pri Dolgi vasi pri lo-

garnici priključila glavni cesti Kočevje-Delnice. Seveda bo ta obvozna cesta v celoti dograjena šele, ko bo modernizirana cesta Kočevje-Delnice.

Za gradnjo nove Tomšičeve ceste bodo prispevali: Kemična tovarna 5-6 milijonov starih dinarjev, Avto in KGP po 3 milijone, občinska skupščina, Zidar in Rudnik po 2 milijona, Cestno podjetje Novo mesto, Tekstilana, Itas in Snežnik pa po

milijon starih dinarjev. Nekaj bodo predvidoma prispevala tudi manjša podjetja. Prispevki bodo v glavnem v denarju, nekatera podjetja pa bodo lahko prispevala tudi v materialu (gramoz) in mehanizaciji (buldozerji, valjarji itd.).

Uradni investitor nove ceste bo predvidoma Cestno podjetje Novo mesto, ki mora do 15. julija z vsemi so-investitorji skleniti pogodbo o prispevkih za gradnjo. Gradnja makadamske ceste bo veljala okoli 20 milijonov starih din, medtem ko bi asfaltirana veljala okoli 33 milijonov. Dograjena bo predvidoma v dveh mesecih.

Spet škoda zaradi divjadi

Jelenjad in divji prašiči delajo v okolici Mozlja veliko škodo, lovska družina Banja loka pa ima menda premajhen plan za odstrel.

Lovska zveza izdelala namreč plan odstrela za lovske družine, ki meje na gojitveno lovišča, v skladu s tem lovišči. Lovci lovske družin pa pravijo, da bi se s postavljenim planom odstrela strinjali, če so gojitvena lovišča pripravljena plačati tudi del škode, ko ji povzroči divjad kmetom. Zdaj namreč gojitvena lovišča izdelujejo ali vsaj sodočajo oziroma svetujejo, kakšen naj bi bil plan odstrela lovske družin, ki meje na gojitvena lovišča, škodo, povzročeno po divjadi, pa morajo plačevati same družine. Lovci lovske družin pravijo: če je škoda po divjadi, potem je tudi divjad, se pravi, da je odstrel pre-

majhen; hkrati pa je s tem omogočen večji odstrel v gojitvenih loviščih, ki tako dobe več denarja, zato naj tudi plačajo del škode, ki jo povzroča divjad.

Še ena slaščičarna

1. julija je v Kočevju spet začela obratovati »Metka«, kjer prodajajo zdaj slaščičarske izdelke, enolončnice, brezalkoholne pijače, pivo in drugo.

Obnovitev »Metke«, ki je zdaj obrat Pekarne in slaščičarne Kočevje je veljala 10 milijonov S din. »Metka« je dobila nova okna, vrata, podmize, prodajni vitrini in stenske obloge. Obrat ima dva pokrita prostora in vrt. S prenovljeno »Metko« je Kočevje dobilo tudi tretjo slaščičarno.

Gasilski dom bo

Usoda gasilskega doma v Oslinici, ki je v gradnji že od leta 1960, je bila do nedavnega nejasna. Občinska gasilska zveza ga je celo nameravala prodati najboljšemu ponudniku, vendar so bili Oslinčani proti. Dom bo predvidoma dograjen do proslave, ki bo avgusta ali septembra letos. Denar bo prispevala krajevna skupnost, material za dograditev pa že imajo.

40 novih članov

Turistično društvo Kočevje je letos pridobilo 40 novih članov in jih ima tako skupaj okoli 180. Društvo je letos zelo aktivno, saj daje pobudo za odkrivanje in varovanje naravnih lepot, pripravlja razne prireditve, pred kratkim pa je organiziralo tudi izlet na Veliko planino.

Sklad za nadarjene, a revne učence

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je bilo sklenjeno, da bo ustanovljen sklad za financiranje socialno šibkih, a nadarjenih učencev. Sklad bo sicer ustanovljen, žal pa v njem letos ne bo še nič denarja, ker občina nima potrebnih sredstev.

Spomenik in elektrika

Cez mesec ali dva bo v Oslinici večja proslava 25. letnice osvoboditve. Do proslave bodo v tem delu ob Kolpi elektrificirali še zadnje vasi in postavili spomenik padlim v NOB.

Za napeljavo elektrike so občani že skopali jame za drogeve, vendar pa — drogov ni. Menda banka ne dovoli črpati kredit, dokler ne dobi programa elektrifikacije. Občani predlagajo, naj bi do odobritve kredita založili potreben denar »Elektro«, ki bo

vasi tudi elektrificiral.

Spomenik, ki bo odkrit na proslavi, je v glavnem dokončan. Prav te dni ga v Zagrebu odlivajo v bron. Spomenik je delo domačina akademskega kiparja Staneta Jarma.

Oslinčani urejajo tudi vas. Več hišnih fasad so že obnovili, po košnji pa se bodo dela lotili tudi preostali lastniki hiš. Žal pa krediti za obnovo fasad še niso odobreni.

KOČEVSKÉ NOVICE

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Čigav je les?

V Sodražici že pet let urejajo pokopališče, pa še vedno dela niso končali. Za gradnjo so porabili tudi 10-letno najemnico za grobove in denar, ki ga je posodila odboru za gradnjo pokopališča krajevna skupnost. Sodražani pravijo, da so nameravali za dograditev pokopališča porabiti tudi denar, ki bi ga iztržili za les, katerega je na zemljišču, darovanem Sodražici, podrl lanski vihar. Les pa je (po mnenju Sodražanov neupravičeno) odpeljalo KGP.

Bili so na Travnici gori

Na dan borca se je puljska mladina, ki letuje v Ortneku, udeležila proslave 25. letnice vstaje na Travnici gori. Naprej so se ustavili pred spomenikom padlih borcev in na grobu mornarja Pečovnika, kjer so počastili njegov spomin z enominutnim molkom. Nato so prisostvovali spominskemu slavu pred domom, katerega je s svojimi točkami popestril ribniški pevski zbor.

Puljčani so bili zelo navdušeni nad lepoto te planinske postojanke in so se veselo razporeženi vrnili v Ortnek.

V. P.

Kaj dela občinska skupščina?

OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA je pred kratkim sprejela odločbo o dodelitvi priznanj za borec NOV in pravilnik o natančnejših pogojih za dodeljevanje priznanj in ter odločbo o dodeljevanju družbene pomoči.

Skupščina je tudi dala soglasje za 42-urni delovni teden delovnim organizacijam INLES in Kovinskemu podjetju. Podjetji zagotavljata, da bosta kljub krajšemu delovnemu tednu zvečali produktivnost, osebne dohodke in sklade. Na skrajšan delovni teden bosta podjetji prešli postopoma.

Na zadnji seji so imenovali članke poravnalnega sveta pri krajevni skupnosti Gora, člana redijskega odbora za adaptacijo kulturnega doma v Loškem potoku, člana sveta veterinarske postaje Ribnica, člana sveta Delavske univerze Ribnica in za novega predsednika mandatno imenitnega komisije Vinka Sparovca, občinskega odbornika in direktorja INLES.

Na nadomestnih volitvah za zbor delovnih skupnosti je dobil največ glasov Vinko Sparovec, direktor podjetja INLES.

Skupščina je razpisala vo-

litve za dve izpraznjeni mesti odbornikov v zboru delovnih skupnosti. Odbornik Vinko Mate je namreč odšel v šolo, odbornica Marija Košmrlj iz Sodražice pa se bo preselila. Volitve za izpraznjeni mesti bodo do 31. avgusta.

Nove ulice v Ribnici

Ribnica je dobila pred kratkim nekatere nove ulice: Prešernovo (vzporedna s Struško), Trubarjevo (vzporedna s Prešernovo), Levstikovo in Prečno (obe spajata Prešernovo in Trubarjevo). Novi sta še Vodnikova cesta in ulica Ob Bistrici. Ulicam so dali imena predvsem po pesnikih in pisateljih, ki so živeli in delali v Ribnici in Ribniški dolini ali pisali o njima.

Ribniški upokojenci v Trstu in okolici

25. junija so ribniški upokojenci obiskali Trst in Gorico, kjer so si ogledali znamenitosti obeh mest. Ker so zaradi prepozno prispelega obvestila zamudili srečanje s slovenskimi upokojenci v Trstu, jih bodo povabili v Ribnico in jih v jeseni še enkrat obiskali. K uspelemu izletu in veselemu razpoloženju je prispevalo tudi lepo vreme.

V. P.

Zanj stanovanja še niso našli

Kljub temu da veliko govorimo in pišemo o skrbi za borce, imamo še vedno nekaj borcev, ki te skrbi niso dovolj deležni. Tak je nekdanji partizan in udeleženec NOV od leta 1941 ter 100-odstotni invalid Ivan Lavrič, ki živi že nekaj let z ženo in otrokoma v zelo slabem stanovanju v Sodražici. Prebivališče je dotrajano, in vlažno, ob vsakem večjem deževju vdira v kleti voda. Ker je Lavrič težak revmatski bolnik, mu vlažno stanovanje zdravi še slabša. Ze dolgo časa ima vloženo prošnjo za boljše stanovanje, vendar ga zanj še niso našli.

Tradicionalni rokometni turnir v Ribnici

V čast dneva borca je 3. julija Občinska zveza za telesno kulturo v Ribnici organizirala tradicionalni rokometni turnir. Sodelovali so: Slovan — Ljubljana, Partizan — Tržič, Partizan — Dobro polje in Partizan — Ribnica. Po končanem turnirju je Slovan kot zmagovalec prejel pokal občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV Ribnica. Vsi udeleženci turnirja pa so dobili spominske značke — ribniške šopke.

JURČETOVA MAMA JE UMRLA

2. julija smo spremlili k zadnjemu počitku Marijo Pirnat, po domače Jurčetoovo mamo iz Vel. Poljan. Kako je bila znana in spoštovana, so pokazali številni venci in lepa udeležba na pogrebu. Jurčetoova mama je bila ena od prvih žena na Velikih Poljanah, ki je razumela ključ do miru in se s celo družino vključila v OF. Njenega najmlajšega sina so tik pred osvoboditvijo odpeljali domobranci in ga neznano kje ubili. Kakor je bilo celo njeno življenje tiho in skromno, tako je tudi v najtežjih časih tiho in mirno prenašala vse tegobe in tako tudi umrla.

V. P.

V Ortneku so »šrangali«

Dr. Vladko Andoljšek, prvi zdravnik, ki je izšel iz vrst ortneške mladine, se je oženil. Po stari šegi so tudi njemu postavili šrang, ko je pripeljal nevesto Dragico v Ortnek. Po dolgem barantanju jo je le odkupil in odpeljal domov, kjer so svatovali do jutra. Mladoporočencema želimo na novi življenjski poti veliko sreče in lepega potomstva.

V. P.

Kruh v Ribnici za 4 Sdin dražji

Ze od konca maja letos dobavlja kruh Ribnici podjetje Zito iz Ljubljane, prodajajo pa ga v trgovinah domačega podjetja »Jelka«. Zaradi večjih prevoznih stroškov je občinska skupščina odobrila, da se cene kruha zvišajo za 4 stare dinarje pri kilogramu (beli kruh je zdaj po 204 din, črni pa po 140 din). Ker pa se bo za toliko podražil kruh tudi pri preostalih zasebnem peku, so odborniki sklenili, naj ta pek po 4 din od kilograma kruha odvaža v poseben sklad občinske skupščine, ta sredstva pa bodo skupaj z nekaterimi drugimi porabili za gradnjo parne pekarne v Ribnici. Novo pekarno bo verjetno postavilo podjetje Zito iz Ljubljane, investitor pa bo trgovsko podjetje »Jelka«.

REŠETO

Do sedaj niti ene prijave

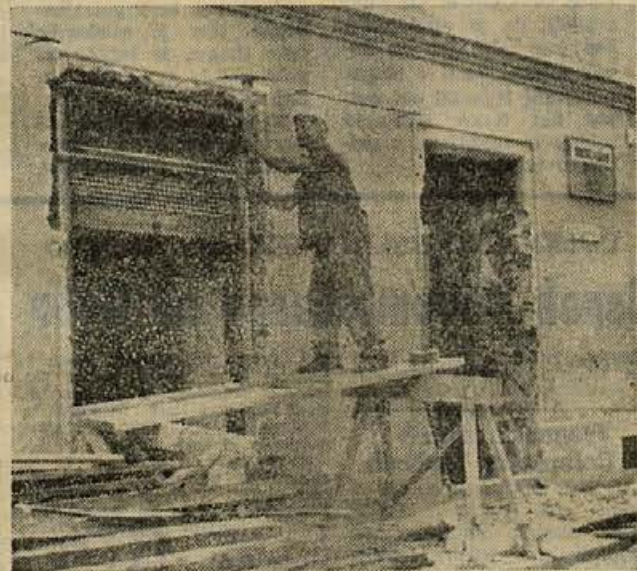
Pred dvema letoma je občinska skupščina v Trebnjem sprejela odlok o redu in miru, ki bi naj vpeljeval večjo družbeno disciplino in zavaroval javno premoženje pred kršitvami, ki jih republiški predpisi ne zajemajo. Vendar ni do sedaj občinski upravni organ dobil niti ene poročila o prekršku. Razen milice je po odloku dolžan preganjati kršilce tudi oddelek za gospodarstvo in komunale zadeve, bolj pa bi se ga morali posluževati tudi oškodovanci, ki bi morali prekrške prijavljati. Kmalu bo urejen način plačevanja mandatnih kazni in miličniki bodo lahko na kraju samem denarno kaznovali storilca. Kršitev je precej. Če jih ne bomo zatirali, lahko pripeljejo celo do kaznivih dejanj. Treba je vztrajati, da ne bo odlok ostal le mrtva črka na kosu papirja.

Zmagali Velika Loka in Mirna

Okoli 500 ljudi in 17 ekip, ki so se pomerile v drugem patrolnem orientacijskem pohodu, je v lepem sončnem dopoldnevu v nedeljo, 3. julija, na Medvedjeku počastilo dan borca. V eni skupini tekmovalcev so se pomerile ekipe družbeno-političnih, v drugi pa predstavniki borčevskih organizacij. Med prvimi je zmagal aktiv ZMS Mirna, ki je zbral 82 točk; sledijo pa SD Trebnje — mlajši člani 81, SD Trebnje — starejši člani 76, KS Velika Loka 75, ekipa predvojaške 71 itd. Med borčevskimi organizacijami je zmagala krajevna organizacija ZROP Velika Loka I s 87,5 točke. Za njo so se uvrstile: ZB Mirna 85,5; ZROP Sentrupert 73,5; ZROP Velika

Loka II 69,0; ZROP Trebnje 62,5 itd. Prvi ekipi sta dobili pokale, šest najboljših pa diplom. Popoldne je na glasovnosti govoril Franci Kolar, nekdanji najmlajši komisar brigade. Posebno lep je bil sprejem Stiške čete, ki so jo šentlovrenski pionirji pozdravili in okrasili z vencem. Ta četa je na Medvedjeku 18. aprila 1942. leta prvič napadla.

S tradicijo podobnih tekmovanj in proslav nameravajo še nadaljevati, v bodoče pa bodo povabili tudi organizacije iz drugih občin.

Proti koncu junija so v okviru oken in vrat v Mercatorjevi trgovini v Trebnjem zapičili krampe — začeli so preurejati prodajalno, ki bo nared do občinskega praznika. Za ta čas so se preselili v zadržni dom. Hkrati s staro trgovino so bili šteti dnevi tudi »znameniti« črpalki, ki je opravila svoje poslanstvo. Trebnje je ostalo brez bencina. Posebno mopedistom je hudo za črpalko, saj bodo morali tja do septembra po vsak liter bencina v Novo mesto ali pa proti Ljubljani. Pravijo, da ni prav, da so tudi črpalko ogradili s plotom (Foto: V. Juvanc)

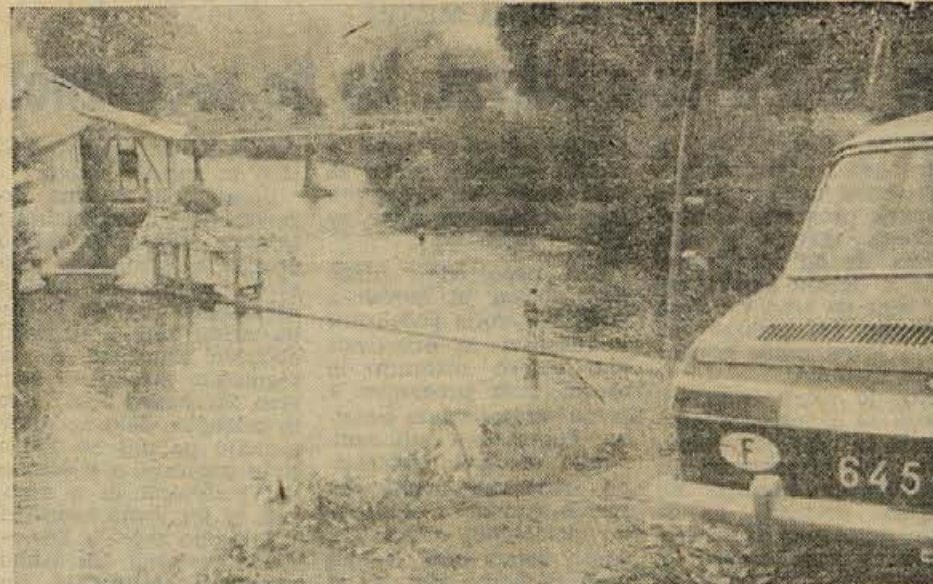
TREBANJSKE NOVICE

Letošnji načrti ribičev

RD Mirna predvideva, da bo letos vložila v vode na območju trebanjske občine Mirno, Bistrico in Temenico 15.000 rib iz gojitvenih voda. V Bistrico bodo vložili 2000 postrvi, v Temenico pa 3000 amerikank, ščuk in drugih rib. Lani so prav tako vložili veliko rib, ker so bile vode doslej prazne zaradi nekdanjega slabega gospodarjenja in neurejenosti hudourniških strug. Z razvojem industrije se je pojavila nova nevarnost — zastrupitev rib. Znani so žalostni primeri, ko je poginilo precej rib. Zahteva po čistilnih napravah je vse večja in vse bolj utemeljena, saj se 48 ribičev, kolikor jih štejejo podobori v trebanjski občini, ne potegujejo le za svoje razvedrilo, temveč to zahteva tudi zdravje ljudi in čut za varstvo narave.

Hrastno in Okrog imata cesto

Prebivalci Hrastnega in Okroga so z lastnimi močmi, s pomočjo gozdarskega obdela v Trebnjem in gojencev predvojaške vzgoje prišli do zveze s svetom — nove ceste. Zelo prizadevni so bili na Hrastnem, kjer so privedli veselico in ves zaslužek namenili cesti. Posebno zaslužen je Ivan Gorenc, pa tudi drugi niso držali rok križem.

Kje najti blagodejni hlad v vodi, se sprašujejo Sevnici v teh dneh. Kopališča nimajo, niti ne kaže, da ga bodo kmalu imeli. Pravzaprav imajo bazen v bližini KOPITARNE, vendar je namenjen gasilcem za shranjevanje vode. Zato je treba izkoristiti naravne vire. Sava je črna in skoraj brez življenja, Mirna pa je čista, odkar so zaprli rudnik v Krmelju. Celotni tuji jo iztaknejo. Po daljšem času je KS Sevnica dosegla sporazum z lastnikom zemljišča pri Mirni nad jezo v Boštanjju. V Ljubljani je že naročila načrte za sodobno ureditev kopališča. Ker je malo denarja, bodo letos uredili le dostope k vodi, kasneje pa še sanitarije in dve do tri slačilnice s prho.

Foto: M. Legan

17 ljudi na eno motorno vozilo

Ob letošnjem prvem polletju je bilo v sevniki občini 257 osebnih avtomobilov, 238 motornih koles, 39 tovornjakov (od tega 24 v zasebni lasti), 4 avtobusi, 12 traktorjev, 13 prikolic, 3 posebna vozila in 500 mopedov. V tem času je imelo 694 prebivalcev izpit za vožnjo mopeca, 253 za motorno kolo, 483 za osebni avtomobil, 103 za tovornjak, 19 za avtobus in 40 za traktor. Vseh prebivalcev je približno 18 tisoč, torej pride na 17 ljudi eno motorno vozilo.

Neurje v Loki in okolici

7. julija je bil nad Loko zrak ves dan zelo soparen in vse je kazalo, da se pripravljajo nevihta. Nihče ni pričakoval, da se bo razvijala s tolikšno silo. Dopoldne se je nebo močno pooblačilo, okoli 14. ure pa je bilo že skoraj temno. Pričelo je grmeti in treskati, iz sivih oblakov pa se je kmalu nato ulil hud naliv. Vmes je padala tudi toča, ki je trajala nekaj minut. Na posevkih je napravila precejšnjo škodo v Radečah, Loki, na Račici in Razboru ter Okroglicah. Proti večeru je spet kazalo, da se bo nevihta ponovila, pa na srečo ni bilo nič hudega. S. Sk.

Kaj je z novimi izkaznicami

Od sredine julija naprej bodo v sevniki občini vsem tistim, ki na novo dobivajo

osebne izkaznice, dali že nove zelo praktične — v obliki enega samega lista. Ta je stisnjen v etil-celulozno folijo in varen tudi pred vodo. Da se dajo izkaznice dobro izdelati, morajo biti slike njihovih bodočih lastnikov na primerno tankem papirju. Če ne bodo take, jih bodo na oddelku zavračali. Ker so nastopile nepričakovane težave zaradi uvoza teh folij, ki jih pri nas še nihče ne dela, bodo stare izkaznice začeli menjavati šele s 1. septembrom. V zadnjem času pa se sliši, da se namerava tovarna zdravil Krka v Novem mestu lotiti izdelave teh ovitkov. Cena nove izkaznice bo verjetno 2 N din.

Nič več po potni list v Celje

Približno 4 dni manj bo treba odslej v Sevnici čakati na potni list, ker jih od 1. julija izdajajo na oddelku za notranje zadeve kar sami. Tako bodo ljudje lahko dobili dovoljenje v 8–10 dneh, kar je že precej manj časa, ki ga zahteva zakon in ki znesa mesec dni.

Krvodajalska akcija v Sevnici

Republiški zavod za transfuzijo iz Ljubljane bo tudi letos odvezemal kri v sevniki občini. Prostovoljni odvzem krvi bo 25. in 26. julija v Sevnici in Krmelju. Vse področne osnovne organizacije RK so že obveščene, naj do 15. julija prijavijo število krvodajalcev, ki so pripravljeni darovati kri. Občinski odbor RK v Sevnici vabi vse prebivalce, zlasti pa še vodstva delovnih organizacij, naj sodelujejo v tej človekoljubni akciji in naj jo podpro! S. Sk.

SEVNIŠKI VESTNIK

V Portorož za 1000 Sdinarjev na dan!

Tovarna BETI je za delavce svojih obratov kupila počitniški dom v Portorožu — Dopust v enem naših najdražjih letovišč velja za člane Betinega kolektiva le 1000 din na dan — Izplačevali so tudi nadomestila za K-15

Medtem ko so bili zaposleni v vseh obratih belokranjske trikotarne tovarne BETI prejšnja leta zelo slabo plačani, so začeli pred dobrim letom dni družbeni standard naglo povečevati. Tako je tovarna letos kupila tudi lasten počitniški dom v Portorožu, v katerem je 15 ležišč. O tem nam je pripovedoval sekretar tovarne Janez Smrekar:

— Stavbo v Portorožu smo kupili iz sklada skupne porabe kot prispevek tovarne k standardu zaposlenih, vsak član kolektiva pa na letovnanju prispeva samo po 1000 dinarjev na dan za hrano, oziroma za otroke samo 600 dinarjev.

Med vsemi delavci v Metliki, Črnomlju, Mirni peči in v Dobovi je za cenen dopust toliko zanimanja, da bo moral delavski svet v kratkem

razpravljati o novem predlogu. Ker je naš počitniški dom premajhen za vse, ki bi radi tja, nameravamo najeti dodatne počitniške prostore kje drugje. Člani našega kolektiva pa bi tudi tam plačevali samo po 1000 dinarjev, medtem ko bi preostale stroške kril kolektiv.

Letos smo v BETI prvič dodeljevali dopuste po pravilniku o delovnih razmerjih. Kot osnovno merilo za dodelitev dela prostih dni pa smo upoštevali predvsem delovno dobo posameznika. Do 5 dni nadaljnega dopusta so dobili ljudje glede na odgovornost pri delu, matere z otroki do 7 let dobe še 2 dni, borci NOV do 4 dni in vojaški vojni invalidi po 2 dni dodatnega dopusta.

Glede nadomestila za K-15 smo se odločili tako: vsak

zaposleni, ki ima pravico do dopusta, dobi 12.000 dinarjev nadomestila, njegov nezaposleni zakonski drug 6000 din. Prav toliko dobi član kolektiva za vsakega otroka ali drugega člana družine, ki ga vzdržuje.

Ob tako ugodnih pogojih ni čudno, da je v počitniškem domu že prvo leto znanjalo prostora. Razveseljivo pa je, da so se doslej prijavili za dopust samo delavci in njihove družine. To so večinoma ljudje, ki so do pred nekaj let delali po njihavi šole potem sedli za tovarniški stroj. Marsikdo od njih bo prvič videl morje in 10 dni počezaval na soncu. Prijetno mu bo, ko se bo spomnil, da je nekoč v najhujši vročini vihtel koso po travnikih, zdaj pa s pomočjo kolektiva uživa prave počitnice. Ra

Konec šole za učence konfekcijske stroke

2. julija so bili v Metliki zaključni izpiti za učence, ki so v minulem šolskem letu obiskovali prvi letnik šole za kvalificirane delavce konfekcijske stroke. Šola je minulo jesen s sodelovanjem konfekcijskega šolskega centra v Zagrebu organizirala ljudska univerza v Metliki, medtem ko je finančne stroške v glavnem

nosilo metliško konfekcijsko podjetje KOMET.

Število deklet, ki so se jeseni vpisale v to šolo, se je sicer v naslednjih mesecih precej skrčilo, kar pa je bilo tudi pričakovati, saj so bile vse učence redno zaposlene, bodisi v KOMETU ali BETI, in so morale za predavanje in učenje žrtvovati ves prosti čas. Petkrat tedensko so po štiri ure sedele v učilnici in si nabirale znanje iz strokovnih in splošnih predmetov, ki so ga ob koncu šolskega leta zagovarjale pred domačimi predavatelji in komisijo zagrebske matične šole.

Študirati poleg redne zaposlitve res ni bilo lahko, vendar sta bila prizadevanje in trud učenek poplačana: le tri bodo jeseni še prišle na popravni izpit iz enega ali dveh predmetov, medtem ko so druge uspešno dovršile prvi letnik, dve celo z odliko.

Vse to je napotilo vodstvo ljudske univerze v Metliki in podjetje KOMET, ki predvsem potrebuje kvalificirane

delavce konfekcijske stroke, da bosta jeseni znova odprla prvi razred te šole, medtem ko bodo sedanje učence nadaljevale študij v drugem letniku. Po uspešno dovršenem drugem letniku bodo dobile spričevalo kvalificirane delavke konfekcijske stroke, lahko pa se bodo tudi vpisale v tretji letnik srednje konfekcijske šole v Zagrebu in se tako strokovno še bolj izpopolnile.

Pod kostanji bi bilo prijetno

Tik metliške avtobusne postaje je prav lep prostor, obdan s kostanji. Do nedavnega je bilo tu kegljišče, še pred leti pa gostišče. Ker v Metliki nimajo dosti možnosti za vrtno strežbo v gostinstvu, je prav škoda, da tega lepega prostora pod kostanji ne znajo izkoristiti.

METLIŠKI TEDNIK

Ne začeti šele takrat, ko bo prepozno!

Od 28. maja letos je v sejni dvorani novomeškega rotovža javno razgrnjen osnutek programa urbanističnega razvoja Novega mesta. Že od začetka va- bijo k ogledu lepaki, po- leg tega pa smo v našem časopisu že dvakrat ob- javili javen poziv k ogle- du in razpravi.

Kot je videti, v našem mestu ni zadostnega zani- manja za tako pomembno stvar, kot je program ur- banističnega razvoja. Ne smemo pozabiti, da z njim odločamo o razvoju mesta, v katerem živimo, za več desetletij vnaprej. Javno razgrnjeni program je osnova, na kateri že te-

meljijo ali pa še bodo te- meljili zazidalni načrti za posamezne okolišje (na pri- mer za Znančeve njive, za Mestne njive itd.).

Kot neposredno priza- deti občani bi morali z malo več volje sodelovati v razpravi in prispevati kar največ stvarnih in uresničljivih predlogov k javno razgrnjenemu osnut- ku. Pogrešamo tudi zani- manja delovnih organiza- cij, strokovnih društev in raznih skupin, ki bi ob ta- ko pomembni zadevi ne smeje ostati tiho. Ne bo prav, če bomo zdaj, ko je čas sodelovati pri odloča- nju, molčali, ko bo že pre-

pozno, pa začeli s kri- tiko in negodovanjem.

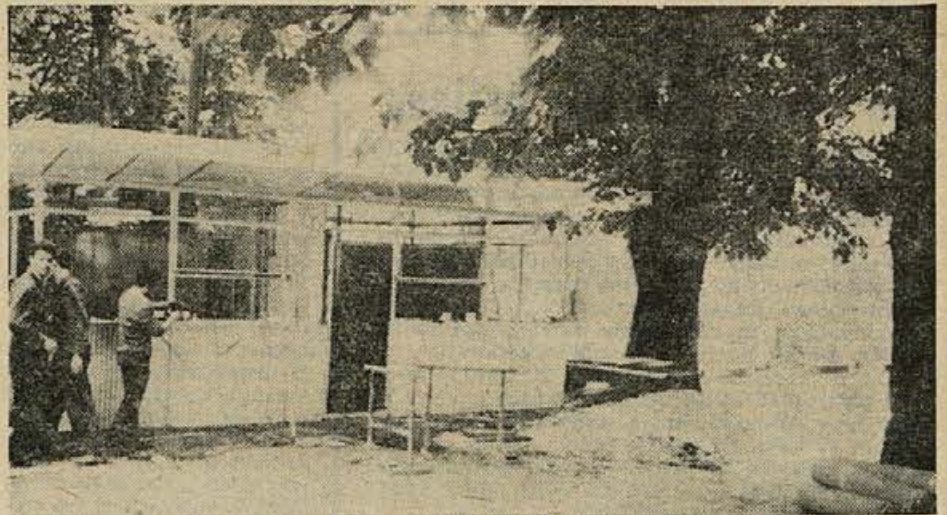
Posamezne delovne or- ganizacije in organizirane skupine (društva) lahko prosijo za strokovno vod- stvo in razlago. Takšne organizirane ogledje je tre- ba nekaj dni prej javiti občinski skupščini, da bi zagotovila strokovno vod- stvo. Strokovna društva in in prizadete delovne orga- nizacije pa naj se lotijo širše razprave o posamez- nih področjih in o nalo- gah, ki jih javno razgrnje- ni program načinja. Zdrave- stveni delavci bi lahko pretehtali rešitve, ki jih nakazuje program glede razvoja zdravstva, glede komunalne higiene in po- dobnega. Šolniki bi se lahko pogovorili o tem, kako je s šolami, kako s parki in zelenicami, kako s prometnimi potmi in varnostjo na dohodnih k projektiranim šolam, kme- tiji o zelenih površinah, o tem, kaj bi kazalo ukre- niti glede oskrbe mesta s svežo zelenjavo in povrt- ninami (kje so zemljišča za to?). Kulturni delavci pa bi lahko razpravljali o tem, kako je načrtan v programu razvoj kultur- nih ustanov in vse, kar je v zvezi s tem. Razprave in predlogi naj bodo stvar- ni in uresničljivi, strani našega lista pa so vsem, ki bi o tem kaj napisali, na voljo!

Novi laboratoriji v gimnaziji

Prejšnji teden so začeli v gimnaziji preurejati učilnice in kabinete. Do jeseni mora biti urejen kemični labora- torij, v katerem bodo dija- ki sami delali eksperimente pod profesorjevim vodstvom. V laboratoriju bosta na vsa- ki delovni mizi voda in plin, kar zahtevajo pogoji za ve- rifikacijo šole. Pri napeljavi vode in zlasti plina so teža- ve, ker mora biti vse ureje- no v skladu s predpisi o za- štiti in varnosti, kar je v stari stavbi s omejenimi sredstvi, ki so na razpolago, težko uskladiti. Da bodo stroški čim manjši, pomaga- jo dijaki s prostovoljnimi de- lom. Poleg kemičnega labo- ratorija bo urejen tudi bio- loški, razen tega bodo pre- urejeni nekateri razredi in knjižnica. Vse to je pogoj, da bo v septembru gimnazi- ja zopet pridobila pravico izdajati veljavna spričevala.

Pozdrav iz Portoroža

Otroci iz novomeške občine, ki preživljajo počitnice v ko- loniji RK v Portorožu, nam pišejo, naj lepo pozdravimo vse starše in znance in se za- hvaljujejo vsem, ki so jim omogočili prijetne dni na mor- ju. Sporočajo, da se imajo ze- lo lepo in da bo vse prekmal- u prišel 18. julij, ko se bo- do vrnili.

NOVO MESTO DOBI SE EN LOKAL. Pod kostanj pri avtobusni postaji so pretekli teden pričeli postavljati kiosk za prodajo bureka. Buredžija Bajrami Bajram je napel vse sile in končno premagal nezaupljivost organov občinske skupščine, da so mu le izdali dovoljenje za postavitve. Lokacija je ugodna, če bo še burek tako — dober tek! (Foto: M. Moškon)

OBJAVA

Svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Novo mesto objavlja, da je

osnutek programa urbanističnega razvoja Novega mesta

(ki zajema poleg Novega mesta tudi okoliška naselja s Stražo)

še nadalje, tj. do 31. avgusta 1966, javno razgrnjen v sejni sobi št. 31/I v poslopiju občinske skupščine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2. Tam je tudi na razpolago knjiga za pripombe in predloge. Ogled osnutka programa je možen vsak delavnik od 9. do 17. ure. Vabimo vse občane, društva, delovne in druge organizacije, da prispevajo svoje pripombe in predloge k osnutku programa najkasneje do 31. avgusta 1966. Kasnejših pripomb in predlo- gov ne bo možno upoštevati.

Pripombe in predlogi morajo biti predloženi pisмено, bodisi v knjigi pripomb ali z dopi- som, naslovljenim na občinsko skupščino Novo mesto — pripomba k programu.

Takoj po 31. avgustu bo posebej imenovana skupščinska strokovno komisija uskladila pri- pombe in predloge z osnutkom programa in jih predložila skupaj s programom skupščini v razpravo in sprejem.

Svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve SOB Novo mesto

Novomeška kronika

■ **NOVOMESKA HOTELA** sta bila v minulem tednu različno za- sedena. Medtem ko je bil hotel METROPOL zaseden 100-odst., je bilo v Kandiji še dovolj prostora. V METROPOLU so prevlado- vali inozemski turisti, v Kandiji pa je bilo več domačih gostov, predvsem poslovnih ljudi.

■ **ZABAVISCE Z VRTILJA- KOM**, strelščem in podobnimi re- kviziti, ki naj bi služili za zaba- vo, se je pred nekaj dnevi usta- vil na stadionu Partizana v No- vem mestu. Mladino, te je tudi največ, najbolj privlačilo minia- turna nogometna igrišča in avto- mat za cigarete.

■ **PRAKTIČNI PADALSKI TE- ČAJ** priredi v alpskem letalskem centru v Lescah pri Bledu letals- ka šola Novo mesto. Tečaj za začetnike bo od 21. julija do 5.

avgusta, višji tečaj pa od 24. ju- lija do 7. avgusta.

■ **PRAH S POPUSTOM** lahko dobite v neomejenih količinah v prodajalni NOVOTEHNE na Glav- nem trgu, če boste kupovali kar- koli v prvem nadstropju. Lahko rečemo, da promet ni posebno velik, prodajalci, ki prodajajo dolgačas, pa bi se lahko zavzeli vsaj toliko, da bi obrisali prah s prodajalov, ki jih prodajajo!

■ **ZARADI NEURJA** pretekli če- tretak v Novem mestu približno uro in pol ni bilo električnega toka, ker je strela pokvarila elek- trično napeljavo. V tej uri in pol so si (bilo je na večer) povsod pomagali s svečavo. V tem času niste mogli v obeh delikatesah in v kavarni na Glavnem trgu dobi- ti ne čaja in ne kave. Vode imajo najbolj nekaj nastrežene povsod za primer, toda ker imajo v ka- varni in obeh delikatesah samo električne štedilnike, niso mogli ta čas streči ne s kavo ne s ča- jem.

■ **V PONEDELJEK** je bila no- vomeška tržnica še kar dobro za- ložena s sadjem in povrtinami. Domačim prodajalcem so konku- rirali prodajalci, ki vozijo na trg svež paradižnik in fižol v stročju. Breskve so bile tokrat po 300 sta- rih din kilogram, marelice po 350 do 400 starih din, sveži paradižnik od 200 starih din razvgor, zeleni fižol v stročju prav tako od 200 starih din navzgor, jajčka po 60 starih din, čebula po 300 starih din, krompir po 120 starih din. Gobe, pesa, koleraba, peteršiljček in ko- renjček pa so prodajali na meri- ce ovrhoma šopke po različnih ce- nah. Napročaj so bili tudi nagel- čki po 100 starih din šopek.

Odprto vprašanje Ljubljanskim mlekarjam

Novomeške gospodinje se zadnje čase pogosteje pritožujejo, da se jim mleko v steklenicah Ljub- ljanskih mlekarj med ku- hanjem rado sesiri. Nekaj dni smo si ogledovali do- voz mleka iz Ljubljane; pretekli četrtek je pripel- jal kamion pošiljko mle- ka natanko ob 12. uri (opolodne), v petek šele ob 12.20, v trgovini pa smo zvedeli, da je opoldanski čas kar običajen za do- voz mleka. Tudi v samo- postrežni trgovini pri mo- stu čez Krko dobivajo mleko iz Ljubljane v pri- bližno istem času.

Ogledali smo si mali tovornjak, na katerem sta delavca pripeljala mleko iz Ljubljane: po navadi je pokrit samo z avtomobil- sko plahto. Kako »hladen« je ta prevoz, če se sonce v opoldanskih urah dobrih 60 minut upira v tovor- njak, si lahko vsak pred- stavlja! Zatorej ni čudno, da se mleko marsikdaj sesiri, družina in otroci pa ostanejo brez potrebne hrane. Ker je mleko že tako drago, je izguba za potrošnikov žep še občut- nejša.

Novo mesto je pred leti izgubilo mlekarjo; upra- vičeno zato pričakujemo,

da bo uresničena takratna obljuba, da »bo preskrba z mlekom zagotovljena in urejena na vsak način v največje zadovoljstvo potrošnikov«. Prevoz mle- ka iz Ljubljane v Novo mesto je treba zato ure- diti tako, da bomo dobi- vali zdravo, nepokvarjeno in sveže mleko ter jogurt. Upamo, da bodo Ljub- ljanske mlekarne to znale urediti, predvsem pa želi- mo, da se prevoz mleka v Novo mesto takoj pre- stavi na zgodnejše jutra- nje oziroma dopoldanske ure!

NOVOMEŠKI
POTROŠNIKI

DOLENJSKO BALINARSKO PRVENSTVO

Uspeh Novomeščanov na Dobu

Pretekli teden je bil na Dobu prvi od treh turnirjev dolenjske- ga prvenstva balinarjev v četvor-

kah. Druga dva turnirja bosta v Krškem in v Novem mestu. Na turnirju sodelujejo štiri ekipe in sicer Debenc z Doba, Celulozar iz Krškega ter »13. maja« in »Zelez- ničar« iz Novega mesta.

Francoski skavti v Dolenjskih Toplicah

V Dol. Toplicah so se za nekaj dni ustavili fran- coski skavti. Skupina teh pripadnikov, našim tabor- nikom podobne organiza- cije iz Francije dela vsak dan izlete po topliški oko-lici. Radi obiskujejo tudi partizanske kraje. Kot pravijo, jim je Slovenija zelo všeč in bodo odnesli od nas lepe spomine.

D. G.

Kljub slabemu vremenu, ki je spremljalo prireditev, so doma- čini poskrbeli, da je tekmovanje potekalo v redu. Po prvem tur- nirju je lestvica naslednja:

1. »13. maja«	3 3 0 39:17 3
2. Zelezničar	3 2 1 34:23 2
3. Debenc	3 1 2 24:28 1
4. Celulozar	3 0 3 10:39 0

(en)

ELAN : Mirna peč 1:1

V četrtek, 30. junija, sta se na Stadionu bratstva in enotnosti po- merili enajsterici Elana in Mirne peči. Čeprav je bilo igrišče raz- močeno, sta moštvi dobro igrali. Strelca sta bila: za domačine D. G. Branković, za goste Avsec.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ivan Kastelic, član kolektiva INIS, Novo mesto; Leopold Zarebec in Alojz Kraševac, člana kolektiva Elektro, Novo mesto; Jože Jakše, Nikola Pajič in Jože Bohte, člani kolektiva Industrije obuče, Novo mesto; Zofija Klemenčič, gospodinja iz Ločne; Anton Podkrižnik, Stanko Sime, Rado Erjavec, Martin Bartolj, Alojz Drab, Jožica Pleškovec, Bogomir Radi, Adolf Kraševac, Aleksander Zupan, Alojz Pavlin, Janez Kovačič, Ivan Rolih, Albin Sašek, Andrej Princ, Janez Rodič, Jože Turk, Franc Zupančič, Danica Baškovec, Valentin Murgelj, Alojz Snuk, Jože Kastrevc, Ivan Sramel in Leopold Gorjup, člani kolektiva IMV, Novo mesto; Darinka Gajič, gospodinja iz Novega mesta; Jezdimir Gajič, podoficir Vojne pošte 1304, Novo mesto.

Borce Cankarjeve brigade so se po nedeljskem slavlju na Javorovici tudi skupaj slikali (Foto: M. Moškon)

Razprtije so doma na Bregu

Namesto da bi si vaščani Brega složno prizadevali za napredek zaostale vasi, se med seboj tožarijo na sodišču — Sovrašstvo se med ljudmi poglablja! Kaj čakajo vaše organizacije!!!?

V majhni vasi nedaleč od Vinice so vaščani razdeljeni v dva tabora. Dva sode se na sodišču tožarita za oslovno senco, vsak od njiju pa ima več tako za greteh privržencev, da so se se ti med seboj začeli zmerjati.

Sodnik za prekrške ima precej dela

V lanskem letu je bilo v ribniški občini 107 kaznivih dejanj, od tega največ tatvin. Ukradeni predmeti so bili ocenjeni na 1 milijon 211 tisoč S din. Precej številne so bile tudi kazni zaradi nedovoljene trgovine z avtomobili, lesom, tujo valuto itd. Veliko dela je imel lani tudi sodnik za prekrške, saj je moral obravnavati 1180 primerov.

Začelo se je pravzaprav že pred leti, ko je neki vaščan hotel doseči svoje na sodišču in tudi drugje, a z glavo skozi zid ni mogel. Ko je moral odnehati, je bilo videti, da je pravdarska vas že pomirjena, v resnici pa je prikrito sovrašstvo tlelo dalje.

Ker je stolp od brajda Slavka Mukavca naslonjen na hišo Jožeta Mukavca (tega je pred 10 leti postavil gospodarjev oče), je letos vsa vas spet zažvela v dveh taborih. Sosesta sta se zaradi brajda začela zmerjati s takimi izrazi, da jih ne moremo ponoviti. Posebno iz ženskih ust izrečene žaljivke so nepopravljive. Zaradi grdih besed, izrečenih v prepiru, je bil Jože Mukavec pred občinskim sodiščem že dvakrat obsojen na denarno kazen, njegova žena enkrat, zakonca nasprotno stranke pa tudi vsak po enkrat.

Pet tožb med sosedoma in blizu 80 tisočakov, kolikor so žaljivke doslej že veljale, ljudem še ni dovolj. Na vidiku so nove tožbe! Zdaj se zmerjajo priče obeh sprtih Mukavcev.

Menda v vasi ni dosti razsodnih ljudi, zlasti pa ne v vodstvih organizacij, ki bi uvideli, kam tako pravdarsstvo pelje. Doslej se organizacije še niso zganile, čeprav se včasih sprašujejo, kaj naj delajo. Če sta ZKS in SZDL predvsem poklicani za razvoj socialističnih odnosov med ljudmi, morata najprej zatreči brezplodno sovrašstvo. Verjetno korenine vaških sporov še niso tako globoke, da jih ne bi bilo mogoče izrjaviti.

Vlom na Otočcu

Dne 7. julija so neznanci med nalivom vlomili v kiosk na kopališču ob Krki pri Otočcu. Storilci so vdrli v notranjost barake in odnesli cigarete, vžigalice in napolitanke. Nečedno dejanje so opravili medtem, ko so se kopalci pred nalivom umaknili v gozd. Varnostni organi so storilcem na sledi.

Za hotelom Kandija je gorelo

Dne 8. julija je okoli 12. ure izbruhnil požar na garažah hotela Kandija. Zgorelo je skoraj celotno ostrešje in del stropa. V trenutku, ko je začelo goreti, je bil v garaži osebni avtomobil Opel Olympia, katerega so zaradi hitrega posredovanja prisotnih odpeljali iz garaže nepoškodovanega. Ker so bili gasilci o požaru hitro obveščeni, jim je uspelo požar kmalu pogasiti. Požar so zanesli otroci, ki so se na podstrešju igrali z vžigalicami. Po neuradnih podatkih je škoda za več kot milijon S din.

Vozil je po levi

Boris Rems iz Novega mesta je 11. julija popoldne peljal osebni avtomobil Cestnega podjetja v Novo mesto od Dolenjskih Toplic proti Črnomlju. Pri Starih Zagah mu je v ovinku pripeljal na proti po levi motorist Martin Vidmar iz Poljan. Rems je takoj ustavil, motorista pa je pri zaviranju zaneslo v srednji del osebnega avtomobila. Pri trčenju je odletel 5 metrov daleč in obležal s težjimi poškodbami na rokah in nogah. Na vozilih je za 2500 Ndin škoda.

V smernik in 10 metrov po nasipu

Edvard Ošaben iz Ljubljane je 11. julija ponoči peljal s fičkom iz Trebnjega proti Občinam. Pri naselju Zidani most ga je na vaski poti zaneslo v cestni smernik, ga odbilo na desno stran ceste, nakar se je prevrnil in drčal 10 metrov po nasipu ter spet obstal na kolesih. Ošaben je dobil udarec v prsni koš, laže pa je bil poškodovan tudi sopotnik Stanko Slajpah. Škoda je za več kot 4000 Ndinarjev.

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA EKSPLOZIVNA ČRNOMELJ

proda po ugodni ceni približno

4500 kosov rabljene strešne opeke (bobrovec)

Interesenti si opeko lahko ogledajo v Črnomlju, Ul. Mirana Jarca št. 3, kjer prejmejo tudi ostale informacije.

Lastniki tujih plačilnih sredstev - deviz!

ELEKTROTEHNA — LJUBLJANA
LJUBLJANA, TITOVA 39

vam nudi izredno ugodno priliko za nabavo po posebnih tovarniških cenah neposredno iz tovarniških skladišč

- izdelke za gospodinjstvo: pralne stroje, vse vrste štedilnikov (električne, plinske, kombinirane in na trdo gorivo), dodatne peči, električne peči, peči na plinska olja, električne grelce, ventilatorje, mikserje, hladilnike, šivalne stroje, sesalce za prah, loščilce za parket, centrifuge za sušenje perila, likalnice, bojlerje, električne kavne mlinčke, pomivalna korita, kopalne kadi, vse vrste in veličine opreme za gostinske in restavracijske kuhinje — hladne in tople elemente itd.
- izdelke elektronske industrije: televizijske, radijske, tranzistorske in avto sprejemnike, gramofone, magnetofone, telefonske aparate, stabilizatorje, konventorje — UHF, antene vseh vrst in antenske kable, električne števec, kinoprojektorje itd.
- izdelke ostale industrije: elektroinstalacijski material, razne vrtnalne stroje, elektromotorje vseh vrst do 30 KW, agregate, kompresorje, pisalne stroje, poljedelske stroje, čolne, motorje za čolne, ribiške čolne in jahte itd.

Nakup lahko opravite v vplačilom deviznih sredstev, in sicer:

- z bančnim nakazilom v korist računa 504—1—3 »Elektrotehna Ljubljana«,
- s čekom na Elektrotehna Ljubljana z označbo uporabnika — blaga,
- z mednarodno pošto nakaznico, naslovljeno na »Elektrotehna Ljubljana«, z označbo uporabnika — blaga,
- z vplačilom z vašega deviznega računa v korist računa 504—1—3 »Elektrotehna Ljubljana«,
- s pologom devizne gotovine na enem izmed sedežev Narodne banke v korist računa 504—1—3 »Elektrotehna Ljubljana«.

Vsa pojasnila glede nakupa navedenega blaga po posebnih tovarniških cenah za tuja plačilna sredstva (devize) dobite osebno, pisмено ali telefonsko pri podjetju »Elektrotehna Ljubljana«, Titova cesta 39/V — devizna prodaja, soba št. 51, telefon 315-134, 315-178, interna 5, in pri

predstaništvih v: Celju, Trg svobode 10, telefon 21-62,

Maribor, Tyrševa 14, telefon 22-262

Zagreb, Moša Pijade 2, telefon 23-702

Sarajevu, J. Skerlića 14, telefon 25-450

Beogradu, Prate Mateje 41, telefon 42-484

in v trgovinah: v Ljubljani — Titova 23, Gosposvetska 10, Rimska 19, Miklošičeva 38 in Smartinska 10,

v Kranju — Prešernova 9,

v Novem mestu — Glavni trg 26,

v Celju — Stanetova 16, in

v Murski Soboti — Titova 17.

Vsi gornji naslovi in naši zastopniki, ki bodo obiskali interese, sprejemajo tudi naročila za nakup navedenega in drugega blaga, ki ga dobavljamo franko železniška postaja kupca oziroma prejemnika, najkasneje 30 dni po deviznem vplačilu na bančni račun 504—1—3 »Elektrotehna Ljubljana«.

Interesentom nudimo nadalje razne gospodinjske aparate, izdelke elektronske industrije in elektroinstalacijski material ter opremo v naših trgovinah po malo-prodajnih cenah.

Trgovine v Ljubljani: Titova 23 in Miklošičeva 38, v Celju in Murski Soboti prodajajo industrijsko blago tudi za devize z 10 % popustom.

Naročila in vplačila v devizah za blago po posebnih tovarniških cenah sprejema zastopnik za Avstrijo in Zahodno Nemčijo: Jakob KRANJEC, Wien VI, Mariahilferstrasse 49/10 A.

LOV ZA NACISTIČNIM ZAKLADOM

Britanska in italijanska mornarica sta poslali v območje, kjer se je pripetila nesreča, ladjevje, ki je bilo opremljeno tudi za iskanje na morskem dnu. Imeli so tudi nekaj kamer za snemanje pod vodo in vrsto drugih naprav za raziskovanje morskega dna. Nekaj tednov je na območju okrog Planose vrvelo ladij in potapljačev. Delali so precej sistematično.

18. februarja je francoski patroljni čoln, ki je krožil južno od Bastile, srečal čoln z opremo za podvodne akcije; le-ta je plul pod zastavo Velike Britanije. Bil je zasidran tri milje pred korziško obalo. Francoski patroljni čoln se mu je približal, in misleč, da iščejo ostanke cometa, je francoski poveljnik vprašal:

»Ste slednjič kaj našli?«

»Nič posebnega,« je odgovoril mož iz čolna z britansko zastavo. Bil je temnolas in krepak.

»Ne verjamem, da boste tukaj sploh kaj našli,« je menil francoski poveljnik, »saj je comet eksplodiral precej daleč od tod.«

»Vemo,« je odgovoril dozdevni Anglež, »toda morali smo poskušati tudi tukaj. Sicer pa bomo kmalu odšli.«

»Škoda nepotrebnega truda,« je dejal Francoz. »Upam, da boste imeli kje drugje več sreče.«

ČOLN JE IZGINIL

Patroljni čoln se je oddaljil, toda poveljniku se je zazdel pogovor z moškim v britanskem čolnu nekam čuden. Ni sicer vedel čemu, a občutek je ostal.

Ko je priplul v pristanišče Bastile, se je spomnil: pogovarjala sta se v francosčini in neznanec je nekam čudno naglašal. Ker ga je imel za Angleža, se mu to sprva ni zdelo nič posebnega. Toda ali ni že večkrat slišal tak naglas pri francosčini? Tudi številni drugi Francozi se dobro spominjajo naglasa, s katerim govorijo francosčino Nemci, tudi če jo obvladajo brezhibno.

Da, tisti moški ni bil Anglež, prav gotovo je Nemec. Dovolj pogosto je

med okupacijo slišal govoriti Nemce takšno francoščino.

Ukazal je krmarju, naj zasuje čoln in zdrveli so nazaj proti tistemu kraju.

Čolna z britansko zastavo ni bilo več...

Opozorili so britanske oblasti in in italijansko policijo. Brez uspeha.

Sest mesecev pozneje je marsejski odvetnik Charles Cancellieri sprejel v svoji pisarni visokega, plavalasega in bradatega moža, ki je govoril francoski z očitnim nemškim naglasom in ki se je predstavil za Kurta Schweriga. Vprašal je odvetnika, ali lahko ostane njun razgovor strogo zaupen. Odvetnik mu je to obljubil. Nato je tujec dejal:

»Moje pravo ime ni Kurt Schwerig. Prišel sem prav k vam, ker vem, da imate dobre zveze na Korziki. Vem tudi, da ste dobro obveščeni o mnogih bolj ali manj tajnih zadevah. Imenujem se Peter Fleig in gotovo ste že slišali o meni...«

VOORHIES ČAKA

Odvetnik Cancellieri je bil presenečen, vendar tega ni pokazal. Bil je eden pomembnejših odvetnikov v mestu in je imel stike s policijo pa tudi z drugimi krogi. Slišal je govoriti o zakladu na morskem dnu, ki je pripadal Afrika Korpsu, vedel pa je tudi za nekatere podrobnosti, ki širši javnosti niso bile znane.

»Predlog imam, gospod,« je nadaljeval Peter Fleig. »Vem, da vam lahko zaupam. Prijatelji v Nemčiji so zbrali sredstva, s katerimi bi financirali zaupno odpravo, ki bi preiskala morskno dno pred Korziko. Če ste nam pripravljeni pomagati in urediti nekatere zadeve, vam obljubljam 15 odstotkov svojega dobička.«

»Kaj bi moral storiti?« je vprašal odvetnik Cancellieri.

»Priskrbeti bi morali ladje, opremo in podobno.«

»Kaj pa je bilo s čolnom, ki ste ga uporabili februarja, ko se je blizu Korzike ponesrečil comet?«

Fleig se je glasno zasmejal in dejal:

»Oh, mar veste tudi to? Tisti čoln smo samo najeli. Sicer pa takrat nismo imeli prave opreme za dviganje zabojev. Tisto je bilo, denimo, samo majčkeno otipavanje.«

UPRAVNI ODBOR SKLADA ZA STIPENDIRANJE STROKOVNIH KADROV pri

občinski skupščini Metlika

razpisuje za šolsko leto 1966/67 naslednje nove

STIPENDIJE:

- 1 na višji šoli za socialne delavce,
- 1 na višji upravni šoli,
- 1 na pravni fakulteti,
- 1 na dvo- ali štiriletni administrativni šoli,
- 1 na pedagoški akademiji ali ustrezni fakulteti — oddelku za angleški jezik,
- 1 na pedagoški akademiji, oddelku za tehnični pouk — fizika ali tehniški pouk — kemija,
- 1 na pedagoški akademiji — oddelku za matematiko-fiziko,
- 1 na pedagoški akademiji — oddelku za slovenski jezik — srbohrvatski ali tuji jezik.

Prošnje s prepisi zadnjih šolskih spričeval, kratkim življenjepisom in eventualnimi priporočili je treba predložiti najpozneje do 10. avgusta 1966.

KOMISIJA ZA PRODAJO OSNOVNIH SREDSTEV pri

Komunalnem podjetju Novo mesto

RAZPISUJE

javno licitacijo

za prodajo

— tovornega avtomobila — PIONIR TAM, 3 tone.

Licitacija bo 18. julija 1966 v Vrhovčevi ulici št. 1, Novo mesto, od 9. do 10. ure za družbeni sektor, po 10. uri pa za zasebnike.

Odgled in pojasnila pol ure pred začetkom licitacije.

Upravni odbor

KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE NOVO MESTO

razpisuje naslednje

ŠTIPENDIJE

2 ŠTIPENDIJI NA VIŠJI UPRAVNI ŠOLI

2 ŠTIPENDIJI NA ŠOLI ZA SOCIALNE DELAVCE

— SMER SOCIALNO ZAVAROVANJE

1 ŠTIPENDIJO NA EKONOMSKI FAKULTETI

1 ŠTIPENDIJO NA PRAVNI FAKULTETI

Prednost imajo študentje, ki že študirajo na omenjenih šolah.

Razpis velja 15 dni po objavi.

ODBOR ZA DELOVNA RAZMERJA PRI PODJETJU

OPREMALES, Novo mesto

razpisuje prosta delovna mesta za:

- 1. 5 kvalificiranih delavcev lesne stroke — mizarjev
- 2. 10 priučenih delavcev ali delavk lesne stroke
- 3. 5 nekvalificiranih delavcev ali delavk

Pod točko 1. so dela v strojnem in montažnem oddelku, pod točko 2. dela v strojnem oddelku, v brušilnici in pri stiskalnici, pod točko 3. pomožna dela v strojnem oddelku in v skladišču.

